

VASÁRNAP

ÁRA 300 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 11500 K.
Félévre 5800 K. Negyedévre 3000 K.
Egyes szám ára ... 300 korona.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 1. szám.

Vasárnap, január 6.

Az országrontók.

Az országrontók a háború utolsó éveiben kezdték el bűnös munkájukat. Akkor baloldali szélsőséges lapokban izgattak. Hazudtak és lázítottak. Szították az elégedetlenséget. Rombolták a tekintélyeket. Belegázoltak mások családi szentélyébe. A vallást gúnyolták és dicsőítették a szocializmust. Lenint Messiásként üdvözölték és hazafiságot csúfolták. Virtus volt, ki tud véresebb vezércikket írni még a «polgári» lapokban is. A demokrácia leple alatt gyűlöletre tüzeltek az embereket egymás ellen.

Mikor sikerült összeesküvésükkel egy áruló gróft az ezeréves trón romjaira ültetni, nyílt erőszak és terror lépett a beígért szabadság helyébe. A független Magyarország helyett betörők zsákmányául dobták az ország nagy részét. Kézigránát és gyáva puskagolyó lett a propaganda eszköze. Belefojtották a szót a polgárságba, mely

gyáván és erőltlenül meghunyászkodott, míg rá nem szakadt a végső gyalázat: Szamuely véres rémuralma.

Mikor a csongrádi bombarobbanás megvilant, ezeket a romboló árnyakat láttuk viszont. Az országrontás gonosz szelleme még visszamaradt egyesekben azokból a rossz időkből. Be-tegek és romlottak. Egyikből a bolsevik tör ki, másikból a szellemi kór. Az állam ellen tör s a tekintélyeket rombolja. Az újságban époly hangon ír, mint a bolsevizmus előtt, csak oldalt változtatott. Akkor bal-, most jobbszélső. Itél elevenek és holtak fölött és zsidónak bélyegez mindenkit, aki nem hallgat az ő beteg kommandójára. Szítja az elégedetlenséget és mérgezett nyállal rágalmaz. Összeesküszik és szövetkezik külső hatalmakkal a törvényes rend ellen. A rend privilégizált főntartójának mondja magát, de a rendet és fegyelmet veszélyezteti minden alkalommal. Sajtója lázít és mérgez, akárcsak 1918-ban.

Szegény gyermekek karácsonya.

Balról: A kispesti Wekerle-telepen. — Jobbról: A Mária-Valéria barakban. A X-al jelzett Petri Pál népjóléti államtitkár.

Csak az a különbség, hogy most helyet és céget cserélt.

A csongrádi bomba tragikus villanása rávilágít erre az örült országrontásra. Az alföld legmagyarabb városába, a tiszaí tanyavilág derek, dolgos, istenfélő és hazafias földművelő népe körébe dobták a balkáni gyilkot. Akkor dobták oda, mikor a vezető államférfiak egészségüket fejtélve végeznek emberfeletti munkát az ország megmentéséért. Ezek az országrontók. Méltó folytatásai az 1918-ki fölforgatóknak. A keresztény nemzeti irányzatot, melyet a romlatlan földművelő tábor őriz meg leghívebben, ezek az országrontók veszélyeztetik legjobban. Káromlás még a szó is, mikor ajkukra veszik.

De mi, a falu keresztény magyar népe, ha ezer ellenséggel szemben védtük meg szövetezeteink, gazda- és földművesköreink oszlopain a nemzetet, megvédjük az országrontókkal szemben is. Kiverjük őket a faluból, mint a vörösöket vertük, mert nem akarunk új összeomlást. Elvárjuk azonban a kormánytól is, hogy erős és határozott lesz és nem tűri tovább az országrontást.

Budapest, január 6.

Jön az olcsó gabona! Amit előre láttunk, itt a nagy világverseny a gabonában. A hivatalos megállapítás szerint 65 millió métermázs a világ termésköltsége csupán búzából. Ezt nem lehet sehoh elhelyezni. Most a búzatermő országok azon versengenek, melyik tudja a termését eladni előbb s melyiknek marad a nyakán a termésföldösleg. Magának az amerikai Egyesült Államoknak 30 millió mm. búza a földöslege. Az amerikai kormány ezt a mennyiséget most Európába hozza s minden áron eladja. A veszteséget aztán adóban osztja el polgárai között, mert két millió búzatermelő farmert fenyegeti válság. Másfelől a Fekete-tengeren füstölögve úsznak a nagy tengeri hajók s hozzák az eladó orosz búzát. Állítólag Oroszországban a kommunista rendszer megszüntével újra megindult a termelés és a jó termés folytán 30 millió mm. búzaföldösleg vár eladásra. Ugyan mit szól ehhez a Közéletmezői Tanács minálunk? Még nem akar eltűnni? Mert mi igazán elérkezettnek látjuk az időt, hogy a gabonakivétel szabadabbá tétessék, különben nyakunkon marad az a néhány millió mázsa búzaföldösleg. S ki segít majd a gazdákon, ha megint 10 aranykoronára esik a búza mázsája, mint a kilencvenes években?

*

Baj van a győztesek között! Most tűnt ki, hogy Franciaország mégis csak rákényszerítette Csehországot arra, hogy katonai véd- és daczövetséget kössön vele. Angolországban nem tetszik a dolog. Meg is értjük. Hiszen a nagy «békeművet» azért csinálták, hogy vége legyen a fegyverkezésnek és a háborút megelőzzék. S íme, nem elég, hogy béke nincs, mert a csehek és tótok hajbakapva szeretik egymást, a horvátok vezére Londonba szökik a szerbek elől, a görögök királyukat zavarják el, a franciák még azzal a diktatóri hatalommal sem elégszenek meg, amellyel ma Európában kétségtelen rendelkeznek. De hát ki ellen fegyverkeznek a franciák és csehek? Talán a németek és magyarok

ellen, akitől minden fegyvert elszedtek?! Mindez elég gondot adhat a szövetségeseknek, akik előlotti bánatukban Alfonzót Rómába hívják, hogy a spanyol-olasz szövetséggel bosszantsák Páris. S még azt merik Amerikában mondani, hogy nem jök a békeszerződés!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Bethlen István gróf miniszterelnök a Népszövetség tanácsának párisi üléséről karácsony előtt betegesen érkezett haza Budapestre. A miniszterelnök ugyanis már Párisban torokgyuladást kapott és lázas állapotban kénytelen volt az ágyat őrizni. A miniszterelnök visszaérkezése után kijelentette, hogy a Népszövetség Tanácsa a hatáskörébe tartozó és a kölcsönrel kapcsolatos feladatok legnagyobb részét megoldotta és a jegyzőkönyvnek végleges szövegét megállapította. A párisi tanácskozások során felvetették

a jóvátétel kérdését,

mert a Népszövetség pénzügyi bizottságának véleménye szerint a kölcsönt nyújtó hitelezők érdekében kívánatos minden kétséget kizáró módon való tisztázása annak, hogy Magyarország a kölcsöntörlesztési ideje alatt a békeszerződésből folyó teljesítések címén mekkora évi fizetések terhelik. A pénzügyi bizottság ezeknek a teljesítéseknek az összegét átlagosan

évi tízmillió aranykoronában

vélte megállapíthatónak, de ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a békeszerződésből eredő terhek fizetésének nem szabad sem a magyar költségvetés egyensúlyát, sem pedig a korona értékét veszélyeztetni. A pénzügyi újjáépítés végrehajtásának ideje alatt pedig, tehát 1926 június 30-ig, más békeszerződésbeli terhet nem lehet Magyarországra hárítani, mint azt a szénszállítási kötelezettséget, amely a békeszerződés értelmében 1926. év közepéig teljesítendő. A pénzügyi bizottság megjegyezte még, hogy a kölcsön törlesztési időszakának első éveiben a fizetési kötelezettségnek tízmillió aranykoronánál jelentékenyen alul kell maradni. Bethlen István gróf miniszterelnök a párisi tanácskozáson nem fogadhatta el ezt a javaslatot, hanem először a magyar alkotmányos tényezőkhöz lépett érintkezésbe. A Népszövetség tanácsa ezért a kölcsönüggyben a végleges döntést a magyar albizottságra ruházta, amely január közepén Londonban ül össze. Ezt megelőzőleg még január elején a jóvátételi bizottság határoz arról, hogy miképpen állapítja meg azokat a terheket, amelyek a békeszerződés értelmében Magyarország tartozik viselni.

A párisi tanácskozással egyidejűleg Kállay Tibor pénzügyminiszter és Schöber Béla államtitkár, a Pénzügyi Központ vezetője, megegyeztek a háborúelőtti magyar tartozások tárgyában a francia és angol hitelezők képviselőivel. A megegyezés értelmében a jövő évtől kezdve az angoloknak évi kétszázezer frankot fognak fizetni félévi részletekben. Az összes angol követelések négy és félmillió fontot tesznek ki. A francia hitelezőkkel szemben fennálló tartozásainkat körülbelül 35 esztendő alatt egyenlő évi részletekben törleszthetjük, évenként legfeljebb 16 millió frankkal.

Bethlen István gróf miniszterelnök a karácsonyi ünnepek után vidékre utazott és csak január 3-ikára tért vissza. A nemzetgyűlés ekkor folytatja ülését és a miniszterelnök nyilatkozatot tesz külföldi tanácskozásainak eredményéről. A miniszterelnököt távolléte idején Vass József népjóléti miniszter helyettesíti.

A «valódi magyar» vaktán senkif sem követ, maga körében marad és bármi csekély is lenne tisztíja, annak főkeletes teljesítése által ad e tisztnek és magának díszet és fényt. Széchenyi.

Képek a Falu Országos Földműves Szövetség mezőtúri vándorkiállításáról.
Balról: A Hangya kiállítása. — Jobbról: Ifj. Badár Balázs népművészeti cserepei.

+MEZŐGAZDASÁG+

Minden gazda udvarán rendes trágyatelep legyen!

Irtó: Bittera Miklós dr.

I.

Sokszor hallhatjuk, hogy az egyik-másik gazdát dicsé-
rően emlegetik. Azt mondják róla, hogy «jó gazda, még
műtrágyát is használ!» Bizony igen kitűnő dolog a műtrágya,
a terméseket szépen lehet vele fokozni. Használni is kell
mindig, amikor csak szükség van rá — de az istállótrágyát
azért nem pótolja. A műtrágyák rendszerint a növények táp-
lálására szükséges anyagok közül csak egyet tartalmaznak,
valamennyit sohasem. Meg lehet ugyan tenni azt is, hogy
többféle műtrágyát szórunk ki és minden növényi tápláló-
anyagról így gondoskodunk, de ez — különösen ma —
drága és még-em érzük el vele ugyanazt a célt, mint az
istállótrágyával, mert a talaj tevénytartalmát a műtrágya
nem szaporítja. Ezt csak istállótrágyával tehetjük meg.

Az istállótrágyázással érhetjük el egyedül a trágyázás
minden célját, szaporítjuk a növényi táplálóanyagokat és
javítjuk a talaj munkálhatóságát, gyarapíthatjuk a tevényt-
tartalmát. Jó hatást, jó eredményt azonban csak jó trágyától
várhatunk.

Az a trágya, amelyet gondozás nélkül a «trágyadombra»
vagy «trágyagödörbe» hányva gyűjtenek össze, nem sokat
ér. Nap süt, szél járja, eső veri, tyúkok székpariák. Ennek
azután az a következménye, hogy mire a szántóföldre kerül,
a benne volt növényi táplálóanyagok nagy része elvesz. Ezt
meg kell akadályozni, mert sokkal helyesebb a trágyát a
veszteségektől megóvni, mint a meglevőt veszendőbe engedni
és drága pénzen műtrágyát vásárolni. Pedig ma még nálunk
általánosságban ennek az ellenkezőjét látjuk. Sok gazda van,
aki nem sajnálja a pénzt műtrágyáért — az udvarán pedig
patakban fut a trágyalé. A trágyalében van a trágya ereje.
Ha ez elvesz, ezzel a trágya értéktelenedik.

Hogy ezt megérthessük, el kell gondolnunk, hogy mi
is a trágyalé? Ennek fő alkotórésze az állatok vizelete,
amelyben éppen a műtrágya alakjában legdrágábban vásárol-
ható nitrogén táplálóanyagból van sok. A trágyalé nitrogén-
tartalma könnyen bomlik, mert már az állati szervezet által
megemésztett és abból kiküszöbölt alkotórészekből áll. (Míg
a szilárd trágyában levő nitrogén a takarmány emésztetlen,
nehezen bomló alkotórészeit tartalmazza.) Ebből már most

az következik, hogy a trágyalében levő növényi tápláló-
anyagokat azok könnyen felveszik, ezért gyorsan hatnak.
A hígürülék tehát a trágya értékeesebb része. A könnyű bom-
lás miatt azonban a trágyalé eltarítása nehezebb is, mert már
az istállóban elkezd átalakulni. Nitrogéntartalmú anyagai
bűzös, légnemű vegyületté változnak, amelyek elillannak,
a levegőbe szállanak. Ettől szagos az istálló.

Aminek a szagát érezzük, az már nincs benne a trágyá-
ban és trágyalében, az már elszállt, elveszett belőle.

Ezt a veszteséget meg kell akadályozni.

A nitrogénvegyületek bomlását a trágyában nyüzsgő,
apró, szabad szemmel nem látható élőlények — baktériumok —
okozzák. Ezek életfeltételei közé tartozik a levegő jelenléte.
Hogy tehát a nitrogénveszteségeket megakadályozhassuk, a
trágyától és trágyalétől a levegőt el kell zárni.

Ezért arra törekedünk, hogy a hígürülék az a része,
amelyet az alom fel nem szív, lehetőleg hamar kikerüljön
az istállóból. E célból a menetelésre készített, vízhatlan (élre
rakott és cementbe ágyazott téglából csinált, vagy betonozott)
állások végénél, egy ugyancsak vízhatlan (cementezett), lehe-
tőleg fedett trágyalécsatorna húzódjon, amely kelő lejtéssel
birva, a benne összegyűlő hígürüléket lehetőleg gyorsan le-
vezesse a trágyalékúba.

Az istálló célszerű berendezése mellett megfelelő trágya-
telep készítése a helyes trágyakezelés alapfeltétele.

Sokféle képen lehet jó trágyatelepet építeni. Itt most egy
olyan módot fogok ismertetni, amelyet minden nagyobb
költség nélkül, egyszerűen, de jól, a gazda maga is meg tud
csinálni. A ráérős téli hónapokban van ennek az ideje, azért
beszéljek most róla.

Előre megmondom, hogy az alább leírandó építési el-
járásnál van jobb is, de az már mind drágább. A földolog
pedig az, hogy azonnal csináljunk valamit, mert megszá-
mláhatatlan milliók mennek veszendőbe a helytelen trágya-
kezelés folytán, minden egyes gazdának, de az egész orszá-
nak is nagy kárára.

A trágyatelep helye az udvar emelkedettebb részén legyen,
hogy az esővíz és hólé oda ne gyűljön. Legjobb az árnyekos,
szelkektől védett elhelyezés.

A trágyatelep nagysága akkora legyen, hogy arról a
trágyát évente négyszer kihordva, az még a kihordás előtt
sem álljon 1½ méternél magasabban. Hogy a számitást
megtehessek, tudnunk kell, hogy egy darab állat után mennyi
trágyára számíthatunk. Ez sok mindentől (állatok takarmá-
nyozása, kora, almozás stb) függ ugyan, de átlagosan a
következő számok tájékoztathatnak.

Egy darab mindig isállón tartott tehén után nyerünk évente	120 mm. trágyát.
Egy darab legelőre járó tehén után nyerünk évente	60 " "
Egy darab igásokör után nyerünk évente	100 " "
" " hámos ló után nyerünk évente	90 " "
" " növendékmarha után nyerünk évente	40 " "
Egy darab sertés után nyerünk évente	15 " "

Egy köbméter trágya súlyát (500 kgr) számítva, arra az eredményre jutunk, hogy egy darab nagyállatra (évente négyszer hordva ki a trágyát) 4 négyszögletes trágyatelep-felületre van szükségünk.

Tíz darab nagyállat részére 40 négyszögletes trágyatelep kell. Hossza 8 méter, szélessége 5 méter.

Húsz darab nagyállat részére 80 négyszögletes trágyatelep kell. Hossza 10 méter, szélessége 8 méter.

A trágyatelep alakja lehet hosszúka vagy négyzet, a fő az, hogy olyan legyen, hogy ha trágyahordáskor a szekér melléje jár, a trágyát egyszer kelljen csak villára venni. (Egyszerre lehessen a szekérre dobni.)

A trágyatelep helyének kiásása. Lehet a trágyatelepet a föld felszíne fölé is építeni, de lehet ki is ásni. Rendesen 1 méter mélyre kiásjuk és a falazatát 1/2 méter magasra emelik a föld fölé. Ez a mód kisebb trágyatelepek építésénél mindenestre ajánlható, mert a földmunka aránylag nem sok és a fal rakásához kevesebb téglára van szükség, ezért olcsóbb.

A trágyatelep alja, feneke feltétlenül vízhatlanul készüljön, hogy az értékes trágyalé a földbe beivódva, el ne vesszen. Legjobb lenne kicementezni (betonozni), de ha erre nem telik költség, elég célszerűen meg lehet csinálni (lapjára fektetett) téglával vagy terméskövel is, különösen ha azok közeit cementtel kiöntjük. Nagyobb, széles trágyatelepen keresztül szekérről utat (a telep keskenyebb oldalain lejáró) kell készíteni. Ezt terméskövből vagy élére állított téglából kell rakni, hogy a nagy súly alatt ne törjön, ne kopjon. Még egyszerűbb és olcsóbb agyagöngöletből készíteni, úgy mint a földes szobákat szokás. Ha jó szívós agyagunk van, azt (megnedvesítve) jól lesulykoljuk és a döngölt réteg legalább 40—50 centiméter vastag, az elég vízhatlan lesz és a célnak kielégítően megfelel addig, míg a telep fenekének kibetonozására nem kerül pénz. (Aki látja, hogy az egyszerű, döngölt telepen is mennyivel jobb a trágyája, maga fog igyekezni még tökéletesebb telepet készíteni.) Ha szekérről útra van szükség, ezt döngölt telepen ki kell kövezni.

A telep alja (feneke) egy irány (az egyik sarok vagy valamelyik oldal közepé) felé némi ésszel bírjon, hogy a leszivárgott trágyalé össze ne gyűljön, hanem lehúzódhasson. Azon a helyen, ahová a telep feneke lejt, kell a trágyalékutat kiásni. (Folytatjuk.)

Vessünk géppel.

Irta: Villax Ödön.

Növényeink egyenletes fejlődéséhez és a talaj egyforma jó kihasználásához a legelső feltétel az, hogy a vetendő magvak egymástól egyenlő távolságra és mélységre legyenek. Ezt pedig géppel történő vetés esetén érhetjük el.

Rége óta csak szőrvá vetettek s ezen nagyon is helytelen vetési módnak a nagy hibáit épen azok a gazdák tudják legjobban, akik maguk is így csinálták. Sok vetőmag kell belőle és mégis az egyik helyre több, a másikra viszont kevesebb mag jut. A magvak mélysége is különböző. Egyik mag a kívántnál is mélyebbre jut, a másik pedig dacára a befogásolásnak mégis felszínen marad: ezeket eipusztítják a varjak. Az egyenetlen vetés eredménye azután az egyenetlen kelés. Hol nem kerül túlmélyre a mag, ott esetleg már bokrosodik a gabona, míg a másik helyen még ki sem kelt. A további fejlődés is igen különböző, de különösen az érés. Hova több mag került, már csaknem kipergett a mag, a másik ritkásabb helyen viszont még egészen zöld a kalász. A végeredmény aztán az, hogy a termés kevesebb, még pedig lényegesen kevesebb lesz.

Egy 10—15 holdas kisgazda 1—2 év alatt behozza soros vetés esetén a terméstöbblettel a vetőgép árát. Ezért nagy mulasztást követünk el, ha nem szerezzük azt be.

Vetőgéppel való vetés esetén egyforma sortávolságra és mélységre vetjük magvainkat. Az egyforma tenyésztőterület és mélység miatt a fejlődés, érés egyidőben történik. A talaj kihasználása egyenletes lesz. Kevesebb vetőmag kell, pergés nincs s végül a termés is jóval nagyobb lesz.

A mellékelt két rajzommal épen a soros és a szórt vetés közötti különbséget igyekszem szemléltetőleg is bemutatni. Az első képen lehet látni, hogy a magvak egymástól távolsága mily különböző. Hol sűrűbben hullott a mag, már kezd a gabona érni, hova pedig ritkábban hullott, még csak most kalászol. Láthatjuk a sok sarjkalászt, valamint a mélyre került mag fejlődésének elmaradását. A talaj felszínéhez közel (1—2 cm) került mag gyökerei is közel helyezkednek el. A felszín, tudjuk, hamar kiszárad s ezen szárazságot a föld felszínéhez érő gyökerek igen hamar megérik. A másik mag viszont túl mélyre került. A kikelése hosszú ideig fog tartani s emiatt megkésik a fejlődésben és érésben.

A szórt vetésnél ezenkívül nem tudjuk a magvak mélységét szabályozni, pedig pl. a kötöttebb talajnál kissé sekélyebben kell vetni, mint a homokon. A levegő, világosság sem tud oly egyenletesen a növények közé jutni. Gabonánk egyik másik helyen meg fog dűlni. A szórtvetésben ezenkívül épen a kellő levegő hiánya miatt a rozsdá, a liszt-harmat stb. is nagyobb kárt tud tenni. A 2. ábra viszont a vetőgéppel történő soros vetést mutatja. Láthatjuk, hogy a magvak egyforma távolságra és mélységre helyezkednek el. Már a kalászok is mily szépen egyforma magasságban vannak. Sarjkalászt alig látunk. Az érés egyidőben történik s a lényegesebb nagyobb termésünket pedig pergés nélkül arathatjuk le.

Ha nincsen olyan helyzetben a gazda, hogy vetőgépet vehetne, álljanak össze ketten-hárman és vegyenek közösen egy vetőgépet. Egy ily géppel naponta 3—5 holdat be lehet vetni, tehát nem kell attól tartaniok, hogy valamelyikök megkésik a vetésben.

A trágya tipratása és locsolása elengedhetetlen feltételei az okszerű trágyakezelésnek. A tipratásra azért van szükség, hogy a trágyából az oda nem való gázokat, levegőt kiszorítsuk s a trágya bomlását elősegítsük így anélkül, hogy abból az értékesebb alkotórészek veszendőbe mennének. Az olyan gazdaságban, ahol tudják értékelni az istállótrágyát s tudják azt, hogy csakis rendszeresen kezelt istállótrágyával vagyunk képesek a terméshozamot fokozni, a tipratásra kellő súlyt fektetnek. Legtöbbször azt látjuk, hogy a trágyatelep korlátokkal van körülveve s az állatoknak kifutól is szőgal. Ez így helyes is. Lehet azonban a tipratást úgy is végeztetni, hogy a trágyát állatokkal (rendszerint marhákkal) naponta mejárattják. Az istállótrágyát «teljes» trágyának is szokták nevezni, mert magvannak benne mindazon szerves és szervetlen anyagok, melyek a növények díszléséhez szükségesek. A szerves anyagoknak azonban bizonyos bomláson kell átmenniök, hogy a növények által felvehető állapotba juthassanak. Ezt a bomlást segíti elő a trágyalével való locsolás. A trágyalé összegyűjtésére szolgál a trágyalékút, ahonnan vagy kis kézi szivattyúval, vagy merőedénnyel juttatjuk azt a trágyára.

A tejhozam kiszámítása. A tehén értékét csak akkor tudjuk pontosan megállapítani, ha nemcsak küllemét tekintjük, de ismerjük annak évi tejhozamát s a kifejt tej zsírtartalmát is. Mivel — különösen több egyedből álló állományánál — minden egyes tehén minden fejéskor adott tejmennyiségét lemérni körülményes és sok időt igénylő munka volna, a tejhozamot átlagszámok alapján szokás kiszámítani. Erre való a próbafejések, melyeket hetyeként vagy tiznaponként eszközölünk. Ha a próbafejések útján nyert tejmennyiséget osztjuk a próbafejési napok számával, megkapjuk a napi átlagos tejhozamot. Minthogy a tehenek az év bizonyos szakában szárazon állanak, az év 365 napjából le kell vonni azon napok számát, melyen nem fejtünk. Ekkor megkapjuk, hogy hány napból állott a fejtés időtartama. A «laktáció»-nak is nevezük. Ha ezt a számot a próbafejések napi átlagszámával szorozzuk, az évi átlagos tejhozamot nyerjük, ami már biztos adat a tehén termelőképességének megítéléséhez.

Ha nem áll jól, vagy nem nő a bajusza, használja a világhírű Amor bajuszpedrót.

A műtrágyák alátakarása. A műtrágyákat vagy alászántjuk, vagy csak elszórjuk alászántás nélkül. Az alászántást azon műtrágyáknál alkalmazzuk, melyek nem oldódnak könnyen, míg a könnyen oldódó műtrágyákat — nehogy az alászántás után a csapadék mélyebben fekvő talajrétegekbe moshassa le, ahol azok nem értékesülnek — a vetés után a talajfelületre szórjuk el. Az alászántás mélységeül 10—12—15 cm.-t vesznek, mert a növények gyökerei ily mélységben férközhetnek legkönnyebben a műtrágyához s a műtrágyák is itt kellő nedvességhez jutván, jobban érvényesülnek. A foszforsav-, a káliutrágyák, valamint a nitrogéntartalmú trágyák közül a kénsavas ammóniák és mésznitrogén-összel, vetészántás előtt alkalmazandók. Ha tavasszal szántanánk — aminek kerülését nem lehet eléggé hangsúlyozni — akkor a műtrágyákat szintén szántás előtt szórjuk ki, ha azonban nem szántunk tavasszal, kiszórás után grubberrel vagy tárcsás boronával kell mélyebbre juttatni. A csilisáletromot és mészsáletromot pedig csak el kell szórni a vetés után. Ezeket az eső úgyis a gyökerekhez fogja mosni.

A méhek teleteltése nem sok gondot okoz annak a gazdának, aki még a tél elején végrehajtja azon szabályokat, melyek itt szem előtt tartandók. Gondoskodni kell tehát arról, hogy a méhek kellő melegben legyenek. A mai kaptárok számára készített méhesek ezt a célt is szolgálják, amennyiben csak igen hideg időben kell befedni a kaptárokat gyékényekkel, vagy szalmával s nem kell pincébe vagy melegebb helységbe vinni a hideg elől. A kaptárok röplükait befelé kell fordítani s sodronyrostélyal befedni. Teljesen elzárni nem szabad, hogy elegendő levegő álljon a méhek rendelkezésére. Ha nem fordítjuk befelé a kaptárokat, a röplükak elzárását olyképen kell eszközölni, hogy az esetleges napfény ne csalhassa oda a méheket, amelyek úgy megtévesztve könnyen kirepülhetnek s a fagyon elpusztulnak. Ha sűrű sodronyrostélyt alkalmazunk, akkor is el kell fedni a röplükákat a napfénytől, mert ha a méhek nem is tudnak ugyan kirepülni, de a napfény megtévesztí őket s a gomolyt elhagyva könnyen meghűlhetnek. A kevésmézű kasokba mézet kell adni, mert a tél folyamán történő etetéssel járó mindenféle zavarást, zajt kerülni kell, nehogy a gomolyból szétmenjenek. Időnként azután nézzünk szét a méhesben, hogy nem garázdálkodnak-e ott az egerek, vagy valamilyen kártévő madár.

TANÁCSADÓ

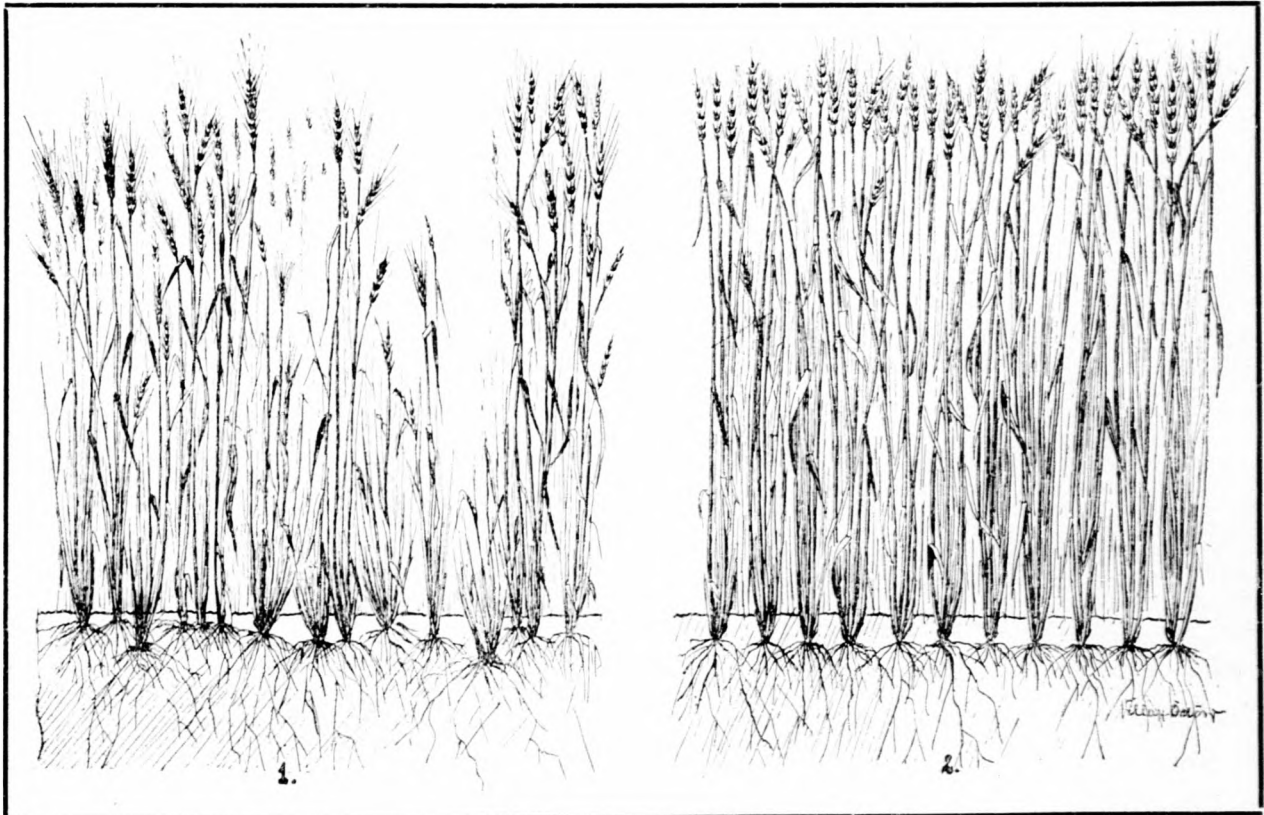
Kérdés. Puch-motorkerékpár két hengerrel mennyibe kerül? 2. Három méter hosszú vasesztergapanak mi az ára? 3. Lehet-e 700 millió köcsönt felvenni? (Havasi gyopár.) — **Felelet.** 1. Tízmillió fölül van az ára. 2. Jelenleg készletben találtunk egy cégnél 2 méter 60 cm. hosszú vasesztergapatot, amely hat és fél millió koronába kerül. A háromméteres pad ára hétmillió korona. Cégek nevét e rovatban nem közöljük. 3. Ilyen nagy köcsönt semmiestre sem kaphat. Kisebb köcsönt búzaalapon az Országos Központi Hitelszövetkezettől kaphat. (Budapest, V., Nádor-utca 22.) Az Olasz-Magyar Bank is foglalkozik búzaalapú köcsönökkel. (Budapest, V., Nádor-utca 16.)

Kérdés. 1. Sakkönyv mennyibe kerül? 2. Bűvészeti mutatványokhoz eszközök hol szerezhetők be? 3. Hol az Én Ujságom szerkesztősége? (M. I., Nagypall.) — **Felelet.** 1. 4100 korona bérmentesen küldéssel. 2. Kertész Tódor, Budapest, IV., Kristóf-tér 2. 3. VI., Andrássy-út 16.

Kérdés. 1913. évben eladtunk egy házat azzal a kikötéssel, hogy a vevő özvegy anyánknak élete végéig köteles természetben lakást adni. A vételárat anyánk elhunytá után lett volna köteles kifizetni a vevő. Köteles vagyok-e a vételárat a mostani értékben elfogadni, vagy követelhetek-e többet? (3890. sz. előfizető.) — **Felelet.** Minthogy az özvegy halála még nem következett be, a vevő a vételár fizetésével késedelemben nincs és ezért tőle a jelenlegi jogszabályok szerint több, mint a szerződésben kitett vételár nem követelhető.

Üzenet a könyvrendelőknek. (B. M., Budapest.) Turáni átok című könyvet nem ismerünk. — (K. M.) A nő mint háziorvos című könyv 157.000 korona bérmentesen.

Viszketegség, rühesség, sömör ellen használja a rég bevált és kiváló «Antiscabint», magyar neve: *Borókakenőcs*. Kapható minden gyógyszerárban. Gyártja: Kosmochemia R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

Ábrák a géppel való vetés előnyös voltánának szemléltetésére.

EGY SZEM ANNYI, MINT KÉT SZEM.

ELBESZÉLÉS.

Irta: Somlay Károly.

ALKONYBORULÁS van. Messzejáró fehér felhők úsznak az égen. Az erdő felől gyöngye fuvalmak lengenek a falura, a garádós szalmatetőkre.

A horpadtarcú, gölyanyakú Kánya Mihály félre-szegett nyakkal álldogál a pitvarban, hallgatja a kopasz jegenyenvárfák zúgását. Hályogos szemét fölveti az égre, mintha el akarná olvasni, hogy mi van odairva kacskaringós lángbetűkkel a végtelen kárpitra.

Közben kattanak egyet-kettőt a toronyóra. Jönnek-mennek az emberek az utcán, de egyik sem szól a vak embernek, ennek a sivatagarcú, falelkű vénségnek, akiből úgy sem lehetne egy szót se kivájni, aki csak meakulpázik egész nap itt a pitvar könyökfáján egymagában. Mert hát vak szemmel is lehet visszafelé nézni az életbe. És talán jó is így néha bajokról és hamarabb megyen át felette az idő kereke.

Hát csak tűnődik így a vak Kánya Mihály, miközben megszólítja egy idegen ember, akinek kenyerestarisznya lóg a nyakában, a lábain kopott, bornyuszájú csizmák vannak.

— Jó estét, Mihály bátyám! Hogy s miként, Mihály bátyám? — imígy bocsátja lére a savát az idegen ember.

— Hm... Hát csak tütyögők-mötyögők, mint afele átokvert ember. Kushadok, mint a megvert kutya az asztal alatt — dörmögi Kánya Mihály.

— Nono, látom, hogy a sors szívére nehezedett kendnek.

— Bizony hát lezajlott ember vagyok én. Hamvába hótt ember lett belőlem. Olyan vagyok, mint az árnyék. Sei, pedig valamikor lobogós gyolcsingben, hátszálgyatában, fekete subában jártam az éccakákat. De most én vagyok az Isten kerek ege alatt a legutolsó ember.

— Megkövetem szépen, Mihály bátyám, de búsuljon a ló. Ott az orvos Pesten. Leoperálja az a kend szeméről a hályogot jó pénzért.

— Pesten? Orvos?

— Ugató kutya legyek, ha nem igaz, amit mondok. Pesten, itt meg itt... Sose ehessen egyebet ecetes tökmagnál, ha hazudok. Pest-n a orvos leoperálja a bajt a szemekről. Ne felejtse kend itt és itt, ebben és ebben az utcában. No jóccakát.

— Jóccakát! — hűmögött Kánya Mihály és még akart valamit mondani, de az idegen már messze caplatott a sárban.

Kánya Mihály agyarára szorította a pipaszárat és mosolygott. Örült. Örömeiben majd kiszaladt belőle a szusz.

— Jaj, ha igazat mondott volna ez a jó ember, akkor lakzit laknánk, hét országra szólót — gondolta, aztán bement a szobába.

Addig-addig tapogatott, míg megtalálta a kályha mellett a dikót. A dikón hevert az aprófürtű guba. Hát leheveredett rája.

Hábrgóvérű ember volt Mihály bá. Elgondolta, hogy Pesten az orvos leoperálja a szemről a hályogot, ami sok bajnak a melegágya.

— Ember lennék én akkor magamért. Megfizetnék én az orvosnak ezüsttel. Arasznyi búzaféjeket lengetett a szellő a földemen, hát én ezüstpénzzel fizetnék az orvosnak, ha még eccer meglátnám a dülötutát végén a határlátófat és a gulyakutat — gondolta és nagyot húzót a pintesből.

Gugyogva ömlött torkára a lelketjáró ital a pintesből. Szinte gyöngvözött a vak ember kedve: ha még eccer megláthatná a gulyakut ostorát!...

Hajnaltalban odaszól a leánynak, aki a nyoszolyán hortyogott.

— Amáli, jányom, fogjátok rud mellé a lovakat, a Feckét meg a Fánit. Elmegyünk Pestre — mondja szépen Kánya Mihály.

— Pestre? — kényeskedik a dunyha alatt a nagylány.

— Pestre az orvosho'. Az Antal szomszéd fiát majd áthivod. Ő lesz a kocsis. Legényebb embert keresve sem találhatnánk, mint a szomszéd fiát, a Gábrist.

A szekér nemsokára útra készen állott a pitvar előtt. Kánya Mihály is felkuporodik az ülésre. A fiatalok is föl-siperkedtek. Gábris aztán odasvasztott a gyeplőre. A Jézus nevében elindultak Pestnek.

Gyönyörűség volt, mikor a csillagos homlokú két ló a falu végén túl egy-kettőre fölkapattott a nyugátra. Kánya Mihály csak szorítja agyarán a pipát. Ha még eccer megláthatná az égen a Düncőszekeket és a Sánta-Katát... Aztan hirtelen savanyú pofát vágott: hátha hazudott az az idegen ember... Orcáját majdnem kiverte a szentantaltüze. Hátha csak hazudott az a gyóttment...

A két kabola csak aprózott az országuton, míg be nem értek Pestre. Cifra házban lakott az orvos.

— Ekkis egészségbontásom van. Eddigi szép életemből leszálított a vakság, a hályog. Ha az orvos úr szives vóna, ezüsttel fizetnék — mondja Mihály az orvosnak.

— Ezer koronába kerül az operáció — ekként a tudós ember.

— Értem alássan, ezüsttel fizetem a fáradságát a nasságos úrnak — bátorítja Mihály az orvost.

Addig-addig pepecselt a tudós ember a Kánya Mihály jobbszemével, míg egyszer csak fölűnik ám előtte a szobában a sok szép selyemszék és a politikus sifonyér.

— Jézus, segélj, látok! Terjesszen a Teremtők az orvos úrra csoportos áldást, hát csakugyan látok. Vagy tán biony csak álmodom, hogy látok — böföntette Kánya Mihály és megtapogatta a szemét.

— De bizony lát, barátom, a jobbszemével, most majd a balszemét is megoperálom — felelte mosolygra az orvos.

Kánya Mihálynak hirtelen eszébe koityant valami: hogy egy szemmel is csak annyit lát az ember, mint kettővel és ha pofához emeli a puskát, úgyis lehunyja a bal-szemét. A balszemre eszerint tán nincs is szükség. És végül, ha két szem operációja ezer koronába kerül: egy szem gyógyítása csak ötszázat kóstál, vagyis ötszázat meg lehetne az orvoson spórolni.

— Mondok alásan, ne fárasza magát az orvos úr a balszemmel. Elég nekem mán a jobbszem is. Vén vagyok én mán, úgy sem viszem én mán sokáig. Nem nézem én mán, hogyan repül a táncba karikára a piros viganó — habagolyta és leszúrta az asztalra a költséget.

Hanem hát itt a bibi: nem ezüstben, csak bécsi papirosban számolta az asztalra a költséget, aztán kilépett az utcára.

Vigan kocorázott végig a flaszteron a külvárosi vendég-fogadóba, ahol a kocsija volt a fiatalokkal.

Bort rendelt és szidta az üveges tótot, hogy kicsinyre fujta a literes flaskót, aztán elővette mándlizsebéből a rózsatányéros, szironyos dohányszacsokot meg a kupaktalan kancapélpát és a dohány füstölög lelkénél szép csendesen, kuru-cosan dudorászta, hogy hát:

Sárga csikó, sárga...
De sáros a lába...

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.

a Weisz Manfréd acél- és fémművel részvénytársaság mezőgazdasági gépgyártmányainak vezérképviselete

Reményalap: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

SÜRGÖNYCIM: „PYRAMIS“

1-6 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági, gép-, műszaki, gabona-, liszt-, takarmány-, gyapjú- és biztosítási osztály. Vetőmagtisztítóüzem.

Bankosztály.

Új regényünk!

Az *agyvélő története* című elbeszélésünk mult évi utolsó számunkban véget ért. Ötödik évfolyamunkat

Pétery Tamásnak,

a kitűnő tollú székely írónak elbeszélésével kezdjük meg. A kis regény címeben a Brassó — kincses Erdélyünk leg-szebb városa — fölött emelkedő erdőborította hegy nevét viseli, melynek tetejéről néhány évvel ezelőtt még Árpád szobra tekintett le a magyar Bárcaságra.

A Cenk beszél,

ez a címe elbeszélésünknek, egy szerelmes történet keretében az erdélyi szászok és oláhok életét festi le néhány pompás, jó szemmel meglátott képben. Írónk valamennyi értéke csillog itt is, csakúgy mint minden egyéb írásában: mesészővő készsége, jellemalkotó ereje, otthonosság Erdély nemzetiségeinek lelkében, szokásaikban, tetteikben és mindezekon kívül fennem szárnnyal a sorokból a családi tűzhely és gyermekáldás magasztalásának megindult hangja.

Új elbeszélésünket olvasóink szeretetteljes figyelmébe ajánljuk.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A Hangya első huszonöt éve.

Ily címen jelent meg a Hangya szövetkezeti központ jubileumi évkönyve, mely a szövetkezet negyedszázados küzdelmes multjának történetét tartalmazza. Előbb korrajzot ad a könyv a Hangya alapítását megelőző időkről, majd a Hangya központ történetét s ezt követően a vidéki szervezkedés mozzanatait ismerteti. Legnagyobb és legszínesebb része a könyvnek az a fejezet, amely a vidéki szövetkezeteket mutatja be s amelyet több mint másfélszer pompás kivitelű kép díszít. Ezekben a képekben felvonulnak szemünk előtt a Hangya szövetkezetek székházai s vezetőségei és bennük a magyar falvak vezető férfainak olyan gazdag arcképcsarnokát kapjuk, milyen soha még nyilvánosságra nem került. A mű tartalmánál fogva örökbecsű érték lesz a szövetkezeti irodalomnak, külső, díszes kiállítása pedig a Hangya házi nyomdájának izlését és fejlett technikáját dicséri, mert tudni kell, hogy a díszes vászonkötésű, huszonhárom nyomtatott ívre terjedő vastok kötetet a Hangya a szedéstől a be-kötésig a maga házi üzemében állította elő. A jubileumi évhez méltó meglepetésként kapják a szövetkezeti ügy barátai ezt a könyvet, amelyben minden vidéki szövetkezet írásban és képből való ismerettségére is hely jut, amely tehát egyetlen szövetkezeti szervezet könyves polcáról sem hiányozhatik. Ünnepi eseményként üdvözljük a nagyszabású munka megjelenését és őszinte elismerést érzünk mindazok iránt, akik megalkotásában részt vettek.

Falutejlesztési kiállítás Mezőtúron.

Az elmúlt hét vasárnapján nyitotta meg Spett Ernő dr. polgármester a Falu Országos Földmívelő Szövetség ötven-hatodik kiállítását Mezőtúron, Bodor Antal dr. igazgató pedig a Faluszövetség működését ismertette. Az elemi iskola tűz hatalmas termét tölti meg a kézmű és háziipar, mezőgazdaság, méhészet, építészeti, egészségügy és iskolák gazdag csoportja.

Új gazdasági főtanácsos.

A kormányzó úr őlfelméltósága Gyérey Richárd földbirtokost magyar királyi gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Gyérey Richárd kitüntetése széles körben örömet kelt, ahol ismerik önzetlen és a kisgazdák érdekeit istápoló munkásságát.

Balogh Elemér nyilatkozata a jegybankról.

Balog Elemér, a «Hangya» vezérigazgatója, a jegybankkal kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Kétségtelen, hogy a Jegybank egész hitel- és valutapolitikáját a bank vezetősége és a bank szabályzata irányítja. Tehát jogos az ország lakosságának többségét képező gazdasádalomnak az a kívánsága, hogy a Jegybank szabályzatát a mai viszonyoknak megfelelően állapítsák meg. A szövetkezeti központok és gazdasádalami érdekképviseletek mozgalmát a gazdasádalom minden rétege örömmel üdvözölheti. A gazdák nem akarnak monopóliumot, azt óhajtják, hogy mind a három termelési ág: a kereskedelem, az ipar és a mezőgazdaság megfelelő hitelrendszer révén virágoshassék. *A mezőgazdaság érdekeinek érvényesülése a kistermelőknek is nagy előnyöket biztosít*, mert a szövetkezeti központok, így a Hangya és az Országos Központi Hitel-szövetkezet is megfelelő hitelhez fognak jutni, aminek áldásos voltát a kistermelők fogják érezni. A mezőgazdasági termeléshez nem elegendő a háromhónapos hitel, itt legalább hat-hónapos hitelbiztosítás szükséges, ami a termelők összességének biztosít előnyöket. A mezőgazdasági érdekek érvényesüléséhez szükséges, hogy a gazdasádalom részt vegyen az alapításban és a kistermelőknek is érdeke az, hogy a szövetkezeti központok útján a részvényjegyzésben részt vegyenek.

Országos baromfikiállítás lesz Budapesten.

A Baromfityesztők Országos Egyesülete 1924. év február hó 1-3. napjain Budapesten országos baromfikiállítást rendez. Az országos kiállítás iránt általános érdeklődés mutatkozik hazánk baromfityesztői körében. Az utóbbi időben a Baromfityesztők Országos Egyesületénél a tenyésztésvásárlások iránt mutatkozott nagy érdeklődés, úgy hogy azok a tenyésztők, akiknek még vannak eladatlan állataik, jól teszik, ha jöminőségű állatokkal ezt a kiállítást felkeresik. Nálunk Magyarország talán szokatlannak fog feltűnni a kiállítás időpontja, de január vége, február eleje egyike a legjobb kiállítási időpontoknak, mert az állatok teljesen kivédettek, kezdik tavaszi díszes ruhájukat felvenni, a későbbi kelésű állatok is már mind teljes kifejedésben vannak, úgy hogy a külföldön előszeretettel választják ezt az időt kiállítások rendezésére. A kiállításra vonatkozó felvilágosítást készséggel ad a Baromfityesztők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.).

Angliában nem tudják kiirtani a száj- és körömfájást.

Angliában ősszel száj- és körömfájás lépett fel. Az angol hatóságok tanácsatlanul állnak a járvánnyal szemben, nem tudnak ellene védekezni és ezért elrendelték az összes gyanús állatok kiirtását. Amint egy istállóban fellép a száj- és körömfájás, meg sem kísérlék a gyógyítást, hanem a gyanús állatokat egyszerűen kiirtják. A járvány először októberben jelentkezett és azóta egyetlenegy grófság (megye) területén már nyolcvanezer darab állatot irtottak ki, úgy hogy vannak községek, ahol alig maradt tehén. Az angol kormány először Dániához fordult azzal a kéréssel, hogyan védekezhetik a száj- és körömfájás ellen. Legutóbb a magyar kormány is kapott jelentést az Angliában elterjedt járványról és az angol kormány érdeklődik, hogyan védekeznek Magyarországon a száj- és körömfájás ellen. A magyar gazdák jól tudják, hogy az állatokat nem kell kiirtani, ha ez a járvány fellép, mert az állatok jórésze már átesett ezen a bajon, amely ellen különben dörzsölés útján lehet védekezni. Nálunk tudják, hogy az az állat, amelyik megkapja a száj- és körömfájást, lesoványodik, de aztán újból erőre kap. A magyar földmívelésügyi kormány a londoni magyar királyi követség útján tájékoztatással szolgált az angol földmívelésügyi kormánynak és remélhetőleg a Magyarországtól nyert tanácsnak meglesz az üdvös hatása Angliában. Az angol mezőgazdaságban most nagy válságot okoz ez a járvány és a farmerek elkeseredése a vidéken főleg abból ered, hogy a kormány rendeleteire az állatokat kiirtják. Ha az állatok pusztítása továbbra is ilyen arányban tart, Anglia állatállománya egy esztendő alatt kipusztul. Az angol példa ismét bizonyossággal szolgálhat a magyar mezőgazdaság nagy fejlettségéről és ezen a téren a művelt nyugat is példát vehet rólunk.

Asthmál, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123-82.

Leleplezték a somogyjádi hősök emléksobrát. Somogyjádón karácsony másodnapján leplezték le ünnepélyes keretek között a község huszonhárom hősi halottjának emlékére emelt szobrát. Az ünnepségen a vármegye is képviseltette magát. A vitézi széket vitész Fonyódi Markóczy Antal, a katonaságot Szily Ede és Horváth László őrnagyok képviselték. Az ünnepségen megjelent Neubauer Ferenc kisgazdapárti képviselő is.

Zátonyra futott a legnagyobb óceánjáró hajó. A világ legnagyobb óceánjáró hajója, a *Leviathan*, amelynek december hó 21 én kellett volna Newyorkba megérkezni, Enceil Robinnál zátonyra futott. A newyorki kikötő valamennyi vonatőhajója a hajóirás segítségére sietett, de eddig nem sikerült megmozdítani. Az utasokat kisebb gőzösökön hajózták partra. A *Leviathan* a német Vaterland nevű óceánjáró hajónak az átkeresztelése, amely a háború alatt hadizsákmányként jutott az amerikaiak birtokába.

Műkedvelő-előadás; Mezőszentgyörgyön.

A mezőszentgyörgyi ifjúság nagy sikerrel adta elő a multkor Csete Károly: Legényfurfang című háromfelvonásos népszínművét. A betanítást és az előadás rendezését Fötvös Sándor református lelkész végezte. (Beküldte: Ifjabb Szombati István.)

Bomba a csongrádi bálon. Karácsony második napjának estéjén a csongrádi *izraelita nőegylet* bált rendezett a Magyar király szálloda dísztermében. Javában folyt a tánc, amikor éjfél tájban a térről bombát hajítottak az első emeleti terembe. A kézigránát felrobbant és Nagyjános Julionna cselédleányt és Wolff Sándor kereskedőt megölte, tizen súlyosan, harmincan könnyebben sérültek meg. A bombamerénylet ügyében a rendőrség a legnagyobb eréllyel indította meg a nyomozást és remélhető, hogy rövid időn belül a tettesek az igazságszolgáltatás kezére jutnak. A véres merénylet szomorú eredménye a szélsőséges izgatásoknak, amelyet egyesek országszerte folytatnak.

Utaint és társait óvadék ellenében szabadlábra helyezték. A budapesti törvényszék Ulain Ferencet és Szemere Bélát meg a karácsonyi ünnepek előtti napon ötven-ötvenmillió korona óvadék ellenében szabadlábra helyezte. Bobula Titusz védőügyvéd nem tudta idejében megszerezni a kétszázötvenmilliót, amely összeg mellett az ügyészség hozzájárult volna védetjé szabadlábrahelyezéséhez. Az ünnepek után Bobula Titusz né ékszereit ajánlotta fel óvadéknak. Az ékszereket hivatásos szakértő becsülte meg. Van közöttük egy százmillió értékű nyakék, egy félholdalakú briliánsal kirakott ékszer nyolcvanötmillió értékben s más, külön-külön is vagyont érő tárgyak. Az ékszerek összértéke kétszázhatvanmillió korona. Az ékszereket az ügyészség elfogadta óvadéknak s így Bobula is szabadlábra került.

Január elsejétől drágább a posta, telefon és a táviró. A kereskedelmi miniszter a posta-, táviró- és távbeszélődíjszabást 1924 január 1-étől felemelte. Eszerint levél 20 grammig helyben 300, vidékre 500 korona. Levelezőlap helyben 200, vidékre 300 korona. Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Németországba, Olaszországba és Romániába levél 1000, levelezőlap 500 korona, egyéb külföldre levél 1400 levelezőlap 800 korona. Az ajánlási díj helyben 300, vidékre 500. külföldre 1400 korona. A postautalvány díja belföldre 100.000 koronáig 1000 korona. A legmagasabb küldhető összeg 5.000.000 korona. A csomagdíjszabást mérsékelten szintén emelik. A távirat szódija belföldre 150 korona. A távbeszélőnél az évi előfizetési díj rendes állomás után Budapesten nem változott, vidéken 432.000, illetve 215.000 korona. A telefonállomást 1924. évi január 15-ig az illetékes postai hatóságnál lehet felmondani.

Ahol rendőrsztrájk volt. Melbourneban, Dél-Ausztrália egyik legnagyobb kereskedelmi városában nemrégiben huszonnégyórás rendőrsztrájk volt, ami azért tört ki, mert a legénység így akart tiltakozni néhány felebbvaló előléptetése ellen. A rendőrsztrájkot Melbourne betörő és hasonszórú viága arra használta fel, hogy a városban fejetejére állítsa a rendet. Felgyverzett bandák autókban végigrobtak a főbb útvonalokon, betörték a kirakatokat és az üzleteket kifosztották. Mivel éppen vasárnap volt, sok melbournei vidéken tartózkodott. Hogy ezek vissza ne jöhessenek a sztrájk ideje alatt, a bandák felszedték a vasúti és villamos síneket. Csak reggelfél sikerült néhány detektív hozni a városba. Ezek tűzharcot kezdték a betörőkkel és rablókkel és sikerült is jó néhányat elfogni, köztük nőket is. A harcnál csaknem kétszáz fosztogató sebesült meg. A sztrájk ideje alatt a rendőrlégénység ünnepélyen volt Melbourne-től egy angol mérföldnyire levő faluban. A városban garázdálkodó bandákat végül katonaság kergette el. Az elfogott rablók felett igen szigorúan ítéltek, de bűnhődtek azok a rendőrök is, akik társaikat a sztrájkra birták.

Lenin meghülyült, Trockijjal rövidesen végez a gyomorrákja. Lenin és Trockij, az orosz szovjetkormány két főhatalmassága, gyógyíthatatlan beteg. Lenin teljesen meghülyült. Látogatót már nem is fogad, mert nem tud beszélni. Folytonosan bölint a tejével, kiöli a nyelvét és állandóan nevet. Trockijnak súlyos gyomorrákja van, amely mint orvosai mondják, néhány hónap alatt végezni fog vele. Prágában gyűlést tartottak az orosz forradalmárok s a gyűlésen megjelent Nekuszova Katalin, aki most érkezett Oroszországból. Ez a nő, noha fanatikusan forradalmár, kijelentette a gyűlésen elmondott beszédében, hogy a bolsevik uralom a végét járja, mert a radikális kommunisták és a régi tulajdonjogi formához ragaszkodó pártvezérek között áthidalhatatlan szakadás történt. Varsavszki monarchista érzelmű szónok hozzászólt Nekuszova Katalin előadásához és arra a felszólítására, hogy a monarchista oroszok is térjenek vissza Oroszországba, ezt felelte: Mi csak akkor érezhetünk jól magunkat a hazánkban, ha Moszkvától Pétervárig olyan faszor volna végig, amelynek minden fáján egy-egy bolsevik lóg. A gyűlés többsége hosszasan tapsolt Varsavszkinak.

Coolidge elnök nem fogad el több ajándék-kutyát. Coolidge elnök, aki az Egyesült Államok legcsendesebb emberek egyike, lapok újján tudatta a közönséggel, hogy nem fogad el több kutyát ajándékba, mert a tisztelői és barátai által ajándékba küldött kutyák száma oly nagy, hogy nem tudja őket eltartani.

A tanítószegély karácsonyi gyűlései. A karácsonyi szünetet az ország tanítószegélye arra használta fel, hogy csütörtökön és pénteken a maga ügyeivel foglalkozzék. A tanítói gyűlések egész sorát tartották meg e két napon Csütörtökön délelőtti ülészet a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapjának választmányára, míg délután a Ferenc József Tanítók Házában, este a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége tartotta meg igazgatósági ülését. Pénteken délelőtti a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége rendkívüli szövetségtanácsi gyűlést tartott. Simon Lajost, a szövetség főtitkárát, érdemeinek elismeréséül tiszteletbeli taggá, Nemeskey Istvánt pedig, aki Szegeden 52 évig működött mint tanító, tiszteletbeli elnökké választották. A Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság pénteken délután tartotta meg 6-ik ülését.

Külkereskedelmi forgalmunk 1923 november havában. Szabó Alajos, a magyar kir. központi statisztikai hivatal igazgatója most tette közzé külkereskedelmi forgalmunk november havi eredményeit. Külföldi árucserék 1923 november hó folyamán is kedvezően alakult. Behozatalunk értékösszege az október havi 1825 milliárd K-ról 2005 milliárd K-ra emelkedett, míg kivitelünk 2318 milliárd K-val az október havi színvonalon maradt, úgy, hogy kiviteli többletünk az október havi 495 milliárd K-val szemben 313 milliárd K-t tett. A külkereskedelmi forgalom értékösszegét a zürichi hivatalos jegyzés alapján aranykoronára átszámítva, a behozatal 579, a kivétel 669 millió aranykoronát tett s így november havában kiviteli többletünk az október havi 143 millió aranykoronával szemben 9 millió aranykoronát tett. *Behozatalunkban az első helyet a pamut- és gyapjúszövetek foglalják el, amelyeknek behozatala az előző hónaphoz képest 25 százalékkal emelkedett, az előző évhez képest azonban csak a gyapjúszöveteknél mutatkozik 10 százalékos emelkedés, míg a pamutszöveteknél erős visszaesést látunk. Jelentősen csökkent a nyers- és megmunkált fa behozatala. A séné mennyisége az októberi behozatalt 51 százalékkal meghaladta, a múlt évi behozatallal szemben azonban csökkent. Számottevő a csökkenés a kikészített bőr- behozatalában s igen jelentékeny az emelkedés a nyersbőrök importjában. A nyers pamut, kender és juta novemberhavi behozatala jóval meghaladta azokat a mennyiségeket, melyeket ezideig a nyers anyagokból havonként behoztunk. A kivitelnél első helyen áll ebben a hónapban is a liszt. Jelentékeny kivitelünk volt cukorból, leölt baromfiból, a villamosgépek és készülékekből, a lőherez és lucernamagvakból és a korbából. A november hónapban megindult vöröshagymakivitel is jelentékeny mennyiséggel szerepelt. Fontos kiviteli cikkeink közül a sertés kivitelében csökkenés állott be, valamint csökkent a zab és bab kivitele is.*

Az Árvizsgáló Bizottság olcsó ruhaakciója. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság olcsó ruhaakciót indított. Jóminőségű ruhát, cipőt és férfiinget hozott forgalomba olcsó áron. A férfi öltöny ára 273 ezer korona, a cipő 71—83 ezer, a férfiing pedig 33 ezer korona. Egyelőre korlátozott mennyiségben hozták ezeket a cikkeket forgalomba, de amennyire az OKÁB-nak módjában lesz és az akció beválik, folytatni fogja.

Meg nem rendelt áru helyett — szalma. Szabó Antal nagykanizsai kereskedő egy ismeretlen fővárosi cégtől 166 ezer koronás utánvételes csomagot kapott, amelynek tartalma a szállítólevélben karácsonyfadísznek volt feltüntetve. A kereskedő kiváltotta a ládát, de abban szalmánál egyebet nem talált. Kívüle még négy nagykanizsai kereskedő kapott ilyen küldeményt, amelyet azonban ők gyanusnak találtak, nem váltották ki, hanem feljelentést tettek a rendőrségen. A nyomozást megindították.

Nyiregyháza tavasz elején vetőburgonyavásárt rendeznek. A magyar burgonyatermelés erősen csökkent a háborús években. A betegségeknek inkább ellenálló és többet s jobbat termő fajokat terjesztésével a magyar burgonyatermelés mennyiségi és minőségi fokozása érdekében igen kiváló hatású állami akciókat folytat évek óta a M. Kir. Burgonyahivatal. A magyar burgonya fejlesztése, másrészt az értékesítés szervezése érdekében a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület, mint az ország legnevezetesebb burgonyatermelő megyéjének gazdaszervezete is, évek óta céltudatos hasznos munkát végzett. Ezeknek a fontos céloknak fokozottabb intézményes szolgáltatására ezúttal a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarával együttműködően a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület minden évben (március elején) Nyiregyháza vetőburgonyavásárt rendez, minden ősszel pedig a termés rendszeres értékesítésére ugyancsak Nyiregyháza burgonyaakciót fog tartani.

Az Új Barázda szelvényorszájátéka. Az Új Barázda szerkesztősége és kiadóhivatala január 15-én nagyszabású szelvényorszájátékot indít olvasói között, akik akár előfizetési, akár példányonkénti vásárlói a lapnak. Az olvasók között igen sok értékes és hasznos tárgyat sorsolnak ki egészen ingyen, csupán az Új Barázdában található szelvényeket kell a kiadóhivatalba beküldeni. (Budapest, VI., Ó utca 10. sz.) A szelvények közlését január 15-én kezdi meg az Új Barázda és február 15-ig minden példányban közli. Ki minél több szelvényt gyűjt, annál nagyobb az esélye, hogy nyer a sorsoláson. *A sorsolásban már öt szelvényvel lehet nyerni. A kivágot szelvényeket egyszerre, legkésőbb február 20-ig kell beküldeni a kiadóhivatalba. A sorsolást egy hattagú bizottság február 21-én ejti meg. S az eredményt az Új Barázda február 22-én megjelenő számában teszik közzé a nyertesek nevének és címének megjelölésével.*

Ahol patakokban folyt a bor. Gyöngyös városától mintegy öt kilométernyire fekszik a csókási szőlőtelep, ahol a Frank H. és Fiai Rt. szeszfeldője van. A minap nagy tűzvész pusztított a szeszfeldőben, amely a tomboló szélben a pincébe is behatolt. Az új borral telt hordók dongái elégték és körülbelül 3000 hektoliter bor kifolyt, de elpusztult mintegy 200 hektoliter pálinka is. Az értékes nedű patakokban rohamt le a szőlőnegyri, melynek tövében az élelmes karácsonydiak felmerék a patakot bort szemtanuk állítása szerint volt olyan karácsonydi garda is, aki 3—4 hektoliter bort lapátolt fel az ünnepekre. A kár több milliárd koronára, amely nagyobb részben megtérült biztosítás révén.

Beszéd helyett fűtűnek. I. R. Sasson kaliforniai erdősz — mint olvassuk — a kaliforniai egyetem embertani osztályának bejelentette, hogy olyan indián törzse talált, amely beszélni nem tud, nem ismeri a szavakból álló nyelvet, hanem fűtyhangokkal érintkezik egymással. Ezek az indiánok, ha egymással beszélni akarnak, fűtűtleni kezdenek és így egészen jól megértik egymást.

Orosz menekültek megkoronázták Miklós nagyherceget. Párisban azt híresztelik, hogy néhány nap előtt orosz bevándoroltak, minden feltűnés nélkül, Boris nagyherceg lakásának egy földalatti helyiségében, Miklós nagyherceget, az utolsó cár unokatestvérét, minden oroszok cárjává koronázták.

Akar Ön takarékoskodni

anélkül, hogy jó kávéjáról lemondjon? Ezt eléri, ha az Enriło-t használja. Az Enriło egymagában, jól felforralva, minden pótlék nélkül helyettesíti a ma oly költséges bakkvét. Izben legjobban megközelíti a bakkvét és amellet zamatosabb, szebb színű és összeállításánál fogva nagyon tápláló, mert az összes tápanyagokat tartalmazza. Nagyon kiadós és ezért a fogyasztásban rendkívül olcsó. Enriło a legfinomabb bakkvé pótlék is. Egy kísérlet meg fogja Önt győzni. Ezen különlegesség kiváló minőségéért annak egyedüli gyártói: Franck Henrik Fiai szavatolnak.

ENRILO

Előfizetési felhívás!

1924. január 15-én új előfizetést nyitunk s mindazoknak, akik egy évre előfizetnek, ingyen adunk egy a kiadásunkban megjelent 1924. évre szóló gazdag tartalmú igen értékes naptárt, melynek bolti ára 3000 korona. A naptárt az előfizetési díj beérkezésének napján postára adjuk.

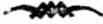
A „**Vasárnap**” a legolcsóbb és legkedveltebb hetilap.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

negyedévre	3000 K
félévre	5800 K
egész évre	11500 K

Mutatványszámot ingyen küld

A „**Vasárnap**” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Mi fázunk s — Oroszországban hóhullám van. Nálunk hideg időjárás uralkodik és orszagszerte tartós a havazás, ami igen jó hatással van a vetésekre, amelyeket a lehullott hó megóvott a fagytól. A fővárosban is erősen havazott, de nem okozott forgalmi zavarokat. Külföldön, így Németországban és Ausztriában tekintélyes károkat okozott a hóvihár. A táviró, telefon többhelyütt fölmondta a szolgálatot. Többhelyütt egészen be kellett szüntetni a vasuti forgalmat. A természet szeszélyességének egyik érdekes jelensége, hogy ugyanakkor, amikor nálunk beállott a hideg tél, az alatt Oroszországban olyan hóhullám tartózkodik jelenleg, aminőt 50 év óta nem tapasztaltak. Az elmúlt hét folyamán a hőmérő 22 fokra emelkedett. A téli vetések már teljesen kibujtak a földből. Kiebben virágzik az orgona, Odesszában a virágkereskedők friss ibolyát árulnak, Ukrajna fehérszeszelyvirágjában pompázik. Ezzel szemben Szibériában szokatlannul hideg tél van és ennek tartósságára következtetnek abból a körülményből, hogy a csonttollú madár elhagyta rendes hazáját, Szibériát és enyhébb tájakra költözött. Ezt a madarat nálunk is ismerik és megjelenése tartós telet jelent. Legutoljára 1904-ben járt nálunk a csonttollú madár, amely a közelmúlt napokban vonult el a Mátra felett.

Török anekdoták. Nasr-eddin török pap, akiről a török krónikák sok kedves dolgot jegyeztek fel, egyszer felment a moschéé szószerkére, hogy a jámbor muzulmánoknak prédikáljon.

— Ismeritek a témát, híveim, amelyről beszélni akarok? — kezdte a pap beszédét.

— Nem! — felelték a hívek.

— Mit segítene rajtatok akkor, ha olyan témát kifejtenék, megvilágítanak, amelyet igysem ismertek! — mondotta Nasr-eddin és minden további szó nélkül lejtött a szószerkéről.

A következő napon ugyanezzel a kérdéssel kezdte prédikációját. A jámbor muzulmánok azonban most már óvatosabbak voltak s a kérdésre így felelték:

— Igen, ismerjük a témát!

— Na, ha ismeritek, akkor nincs rá szükség, hogy én is beszéljek róla! — fejezte be ilyen módon a prédikációt a pap.

A harmadik napon ismét csak ugyanígy kezdte:

— Ismeritek a témát, híveim, amelyről beszélni akarok?

Most a híveknek egy része igennel, a másik része nemmel felelt s valamennyien kíváncsiak voltak, hogyan fogja most Nasr-eddin a prédikáció ügyét elintézni.

A pap pedig felelt:

— Ugy? Nos hát akkor azok, akik ismerik, közölgjék azokkal, akik nem ismerik!

És elhagyta a szószerkét.

Nasr-eddin egyik éjjel ágyában fektült, amikor egyszerre az ablaka alatt irtózatos lármra és veszekedés keletkezett néhány fiatal ember között. A pap magára kapta durva takaróját és kiment háza kapujába. Alighogy meglátták őt a veszekedő fiatal emberek, egyikük hozzámént, lekaptja róla a takarót s ezzel az egész társaság eljutott. Nasr-eddin fázva, reszketve ment vissza szobájába.

Öreg szolgálója szintén felébredt a zajra s félve kérte meg a paptól:

— Miért veszekedtek?

— Valószínűleg a takarómért — felelte a pap — mert amikor a kezükbe került, minden rendben volt!

*

Egyszer egy kereskedő jött Nasr-eddinhez, hogy kölcsön kérje szamarát.

A papnak nem tetszett a kérés, ezért így felelt:

— A szamaramat akarod? Sajnálom, nincsen itthon!

Ebben a pillanatban a szamar el kezdett ordítani az istállóban.

— Hogyan lehetséges ez, ó Nasr-eddin! — szolt meglepetten a kereskedő — azt mondom, nincsen itthon a szamarad, holott tisztán halom az ordítást az istállóból!

— D: kérlek — válaszolta a pap — már csak inkább fogsz nekem hinni, mint a szamarának!

Börtön a szabadban. Első pillanatra furcsának tetszik ez a cím. A börtön fogalmában annyira benne érezzük a rácsot, a zárat, a magas falakat, hogy a szabad levegőn levő börtön természetzerűen az ellenmondás gondolatát kelti fel bennünk. Ilyen zár-, rács-, falméltúli börtön azonban valóban van, és pedig Hollandiában. A holland börtönügy vezetői már a világháború alatt kísérleteztek effélével, az akkori kísérletek azonban nem váltak be. Az idén januárban újra belefogott a próbálkozásba a holland igazságügyminiszter és 60 fegyencet egy Veenhuizen nevű helységbe, egy körülbelül 12 hektáros területre vitetett, ahol azok egy eddig pusztá, mocsaras ingoványt változtattak át mivelhető területté büntetésük letöltéseképpen. Ezek a fegyencnek csoportokba vannak beosztva és minden ilyen csoport élén egy munkavezető áll, aki azonban nem fegyenc, csak azokkal van közös munkára beosztva. A fegyőrök nem forgódnak a fegyencnek körül, úgy hogy a külső szemlélő nem is látja, hogy őrzik őket. A szakemberek állítása szerint a veenhuizeni szabad börtön eredményei sokkal kedvezőbbek, mint a zárt börtönökéi s így a holland igazságügyi kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a cellarendszerről fokozatosan átter a szabadbörtönre.

Az akácfá eredetéről. Az akácfá, a Nagyalföldnek ez a jellemző, mindenhol előforduló árnyas fája annyira összenőtt már a magyar lélekkel és annyiszor szerepel népdalainkban is, hogy nem is gondolnánk, milyen távol van tőlünk a hazája és aránylag nem is olyan régen került Európába. Az akácfá egész 1600-ig ismeretlen volt Európában, ekkor hozta Amerikából Jean Robin-Szükebb értelemben vett hazája Északamerikában, az Alleghany hegységben van. Tehát még négyszáz éve sincs, hogy Európába jutott és mégis annyira elterjedt már ez a szivós, sok viszontagságot kiálló fa. A legelső példány akácfát a Jardin de Plantesban (növénytani kert) Párisban ültették Európában, 1635-ben, és ez a példány, ha roskadozó állapotban is, de még maig is megvan. Az akácfá rohamos térhódítását különösen nagy szivósságának köszönheti, mert hiszen pl. tudvalevő dolog, hogy ha fejlődésében meg akarják akasztani, annál több gyökérágat hajt és több helyen búvik ki a földből. Nemesak Amerikában, hanem jóformán az egész világon el van már terjedve, így pl. Kinában is honos és ott a lakosság leveleit tisztelt vegyítve főzeléknek használja. Az akácfázelel mérges ugyan, de ezt a tulajdonságát főzés alkalmával elveszíti. (K. E. dr.)

Egy francia katona cipője — ajándék az akadémiának. A francia akadémiához néhány évvel ezelőtt érdekes küldemény érkezett. A küldemény egy tekintélyes csomag volt, amelynek feladójaként a szállítólevélben Ferrière, az akadémia levelezőtárgya volt megnevezve. Amikor a csomagot felbontották, egy hatalmas cipő és egy katonának hivatalosan hitelesített okmányait találták benne. Az okmányokból kiderült, hogy a cipő egy Jean Baptiste Pritch nevű katonáé volt, akinek testmagassága hat láb, hat hüvelyk és két vonal, mellbősége öt láb és nyolc hüvelyk, testsúlya pedig 269 font volt. Az akadémia levelezőtárgya a katona elhalta után elküldötte ennek egyik cipőjét a francia akadémiának, amit a derék tudósok tréfának tartottak volna, ha hiteles írások nem oszlattak volna el minden kétséget. A cipő talpának kerülete csaknem egy méter, hossza pedig félméter volt.

Tolvajfogás Törökországban. Egy török falu bírójához beállított egy földműves és elpanaszolta, hogy a méhkasait ellopták.

— Jöjj el holnap ismét — mondotta a bíró a földművesnek — és hozd el a szomszédaidat is!

Igy is történt.

Másnap a meglopott ember ismét beállít a bíróhoz, kísérve szomszédaitól.

A bíró szigorúan rákiáltott a panaszosra:

— Együgyű ember, miért hozol elem ennyi ártatlan, derék embert? Hát vak vagy? Nem látod, hogy a tolvajnak a turbánján most is ott függ még egy csomó méh?

Alig mondotta ki ezeket a szavakat a bíró, az egyik szomszéd ijedten a turbánjához kapott — mindjárt ott is fogták őt, a tolvajt.

Rostopschin ajánlószövege olvasható. Rostopschin Fedor gróf, aki arról nevezetes, hogy Moszkva felgyújtásával egyedüli legyőzője lett Napoleonnak, emlékiratait a következő különös szavakkal ajánlotta az olvasóközönségnek:

«Csöcselék! Visszataszító szervei a szenvedélyeknek! Büszkén ég felé törő, máskor meg a sárban hempergő, mindig vaktában magasztáló vészharang, üres ekhó! Te, kivonata minden méregnek és édes illatnak, fúria a szeretet álarca alatt, te, nemes publikum, akitől fiatalágomban félttem, később tiszteltem, öregseimben megvettem — neked ajánlom emlékirataimat. Nyájas publikum, végre távoztam a te körödből, mert meghaltam, ennél fogva süket, vak és néma vagyok. Szeretnél te is hamarosan a magad és az emberiség örömeire az enyémhez hasonló szerencsében részesülni?»

Mi az oka a földrengéseknek? Bár hazánk szerencsés helyzeténél fogva egyike azon országoknak, melyek aránylag a legkevésbé szenvednek a borzalmas földrengésektől, mégis mindnyájunkat egyaránt közelről érint a földrengések öröké az emberiség feje felett lebegő veszedelme, amely veszedelem, mint a néhány hónap előtti japán földrengés is bizonyítja, napok alatt képes lerombolni, a föld színével egyenlővé tenni azokat az alkotásokat, miket a civilizáció nehéz munkával évszázadok alatt felépített. Ha azt akarjuk tudni, hogy mi idézi elő ezeket a katasztrófákat, úgy látjuk, hogy a földrengéseket (a tudományos kutatások mai állása szerint) három fő ok idézheti elő. Régi felfogás szíri azt hitték, hogy a földbe leszivárgó csapadék a mélybe jutva gőzzé válik s ez a gőz után könnyűsége folytán felemelkedik s a megolvadt kőzetekből keletkező lávával együtt felszállva fölemeli a föld kérget és ez okozza a földrengést. Ma már azonban tudjuk, hogy a vízgőz nem szerepel a földrengést előidéző tényezők között, hanem egész más okok játszanak közbe. Elsősorban kell megemlítenünk az u. n. földkéregben lefolyó zavargások által előidézt földrengéseket. Hogy ezt megérthessük, el kell fogadnunk a földtannal foglalkozó tudománynak, a geológiának azt a tételét, hogy a föld kérge nem egy szilárd, mozdulatlan burok, hanem a kérget alkotó kőzettestekben folytonosan változások történnek, mert például a kéreg egyes helyeken összehúzódik, megráncosodik és ekkor hegyek keletkeznek, viszont ahonnan a hegyképződés felhalmozó munkájához szükséges anyag elvonódott, ott hiány, hézag áll be a szilárd kéregben. Bár a földgolyó jelen fejlődési korszakában nem oly feltűnőek ezek a jelenségek, mint évszázadokkal ezelőtt, mikor a mai nagy hegységek keletkeztek, vagyis tehát ma nem emelkednek fel a síkságból szemünk láttára hegyláncok, de mégis működnek ezek az erők, bár kisebb arányokban. Tehát, ha ilyen eltolódások, hézagok támadnak

a földkéreg egyes pontjain, úgy ezt az egész földkéreg megérzi, az egyensúlyi állapot felbomlik, a keletkezett hézag helyébe új rétegek kell tolni s a zavargás kihat az egész földkéregre s nem szűnik meg mindaddig, míg az egyensúlyi helyzet helyre nem áll. Az ilyen tektonikus elmozdulást viselő földrengések tehát leginkább hegyvidékek mentén fordulnak elő, ami természetes is, mert ott van legjobban megzavarva a földkéreg, hol a nagy hegyek az egyensúlyi helyzetet megbontották. A földrengéseket másodsorban a tűzhányó hegyek (vulkánok) idézhetik elő. A vulkáni működés a földkéregben lefolyó nagy változások révén mintegy természetes utóhatásként vonja magával a földrengéseket. Tehát a vulkáni vidékeken, mint pl. az Etna, a Vezuv vidékén és Izland-szigetén kisebb-nagyobb rengések jóformán napirenden vannak, nagyobb kitérősek esetén pedig a földrengés borzalmas méreteket ölthet, mint pl. a mostani délamerikai földrengés Kolumbia-államban, mely szintén a tűzhányó hegy kitérésének kísérője volt és három várost pusztított el. Nagyon érdekes különbség a tektonikus és vulkanikus földrengések között az, hogy bár a vulkanikus földrengések sokszor borzalmasabbak, mint a tektonikusak, mégis a tektonikus rengések oly nagy zavart idéznek elő a földkéregben, hogy azt az egész világ földrengésjelző készülékei megérzik, míg a vulkáni rengések csak a közvetlen közelben érezhetők. Így pl. az 1902-iki guatemalai földrengést, mely tektonikus rengés volt, az egész földön megéreztek a földrengésjelző készülékek, míg az eddigi legborzasztóbb katasztrófa előidéző Pelée-vulkán (mely Martinique szigetén, a kis Antillák szigetcsoportjában fekszik) által előidézt rengés hullámai még a legközelebb fekvő, alig 100 km. távolságtan levő Amerika földrengésjelző készülékei sem érezték meg, bár ez a kitérés és földrengés oly borzalmas volt, hogy a közelben fekvő virágzó St. Pierre várost 26.000 lakosával együtt teljesen

elpusztította. Előidézhetik a földrengéseket a földkéreg beszakadásai is. Ha pl. valamely helyen a föld mélyében gőz- vagy sörétegek vannak s ezekhez a rétegekhez a talajvíz valami repedésen át hozzájut, úgy ezeket a könnyen oldható kőzeteket a víz hamarosan kioldja és óriási üregek keletkeznek. Ezek a mérhetetlen nagyságú üregek pedig nem bírják ki a felettük levő kéreg nyomását s ilyen esetekben a kéreg beszakad. A földrengések ez a fajta azonban ritkábban fordul elő és csak helyi jelentőségű. (K. E. dr.)

Hány zsidó él a világon? A Bureau of Jewish Social Research igazgatója most teszi közzé a zsidók statisztikáját, melynek adatai szerint Newyork városában 1.643.000 zsidó lakik. A rangsorban második helyen áll Varsó 309.103, harmadik helyen pedig Bécs városa 300.000 zsidóval. Az Egyesült-Államok területén 1920-ban 3.600.000 zsidó lakott, amely számot Lengyelország és Oroszország közelítette meg. Lengyelországban a zsidóság a lakosságnak 12,9 százaléka, míg az Egyesült-Államokban 3,4 százalék, Newyorkban pedig 29 százalék, ez utóbbi helyen tehát majdnem minden harmadik ember zsidó. A világon a zsidóság — e statisztika szerint — így oszlik meg: Európa 10.536.755, Amerika 3.850.122, Ázsia 599.295, Afrika 508.205, végre Ausztrália 20.045 zsidó lakossal, a világ összes zsidainak száma tehát 15.518.798.

A japán császárné látogatása egy tokiói ideiglenes kórházban, ahol a földrengés sújtottjait ápolják.

«A fáraók álmoskönyve.» Londonban egy könyv jelent meg a piacon, amelynek a következő sokatmondó címe van: «A fáraók álmoskönyve». A könyv szerzője azt állítja, hogy az álomfejtéseket egy, a XVIII. század elején megjelent könyvből vette, amely viszont ósrégi adatokra támaszkodott. Természetesen «a fáraók álmoskönyve» is csak csalás és a babonára épült, épűgy, mint minden más hasonló könyv. Hogy mennyire a fáraók idejéből származó álomfejtések vannak a könyvben, bizonyítja az is, hogy grammofoon és autó is szerepel az álom között. Erről pedig a jó öreg fáraók valóban aligha álmodtak. Azt mondja a könyv: ha valaki grammofont hall játszani álmában, ez azt jelenti, hogy az álmodó rövid-sen valami borzasztó hírt hall egy kedves rokonáról. Vakbélgyuladásról álmodni — a fáraók szerint — autoszerencsétlenséget jelent. Kávéról álmodni tisztviselőknél előléptetést jelent. Herceggel nem jó az embernek álmában beszélgetni, mert ez az ébrenlétben pénzügyi nehézségeket von maga után. A fáraók nagyon haragudhattak Berlinre is, mert — a könyv szerint — aki Berlinről álmodik, annak másnap valami kellemetlen hírral vararják meg az ebédjét.

A kommunista nők nem akarnak anyák lenni. Berlinben legutóbb gyűlést tartottak a kommunista nők, amelyen többek között egy Schwarzne nevű kommunista nőigágitátor is beszédet mondott, a következőket jelentvén ki: «A munkásoknak nem szabad többé rabszolgákat adniok a kapitalizmus számára. Az összes munkásoknak szervezkedniök kell a kommunizmus eszméje alapján és meg kell esküdniök a kommunizmus zászlajára, hogy öt esztendeig egyáltalában nem fognak gyermeket hozni a világra.»

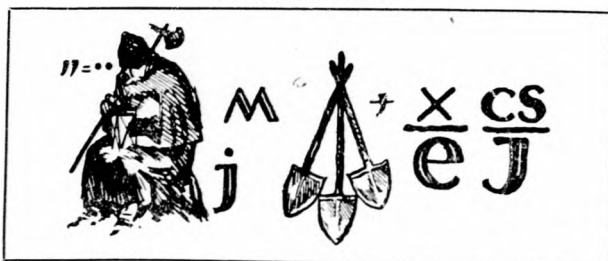
A fák órlása. A mi égfelé nyúló sudár fáink eltöprelnek mint jelentéktelen cserjék, ha a tropusai vidékek faórlásai mellé állítanánk őket. Legmagasabb fenyőink is nyomába sem léphetnek a tropusai óserdők faórlásainak s ezek közt az óriások közt is vezetőhelyet foglalnak el a föld legmagasabb fáit, az Eucalyptusok. Ezek a fák csaknem kizárólag Ausztráliában fordulnak elő. Némely példányaik szokatlan magasságot érnek, megközelítve a 170 métert is. (A római Szent Péter templom pl. csak 130 m. magas, a budapesti Bazilika pedig 105 m.) Különös képet nyújthatnának ezek a termetükre nézve is rendkívül érdekes növények a szemlélőnek. Egy ilyen 170 m. magas fa még a földtől számított 32 m. magasságban is 30 m. vastag volt, s még 50 m. magasságban is kettét a kerülete 20 métert. S ezen az átkarolhatatlan, szinte lakásnak is alkalmas törzsön csak 60 m. magasságban kezdődnek az ágak, addig csupaszon emelkedik a törzs a magasba. Mégis bármilyen feltűnő jelenség az Eucalyptuserdő, mégsem nyújt a fáradt vándornak annyi árnyékot sem, mint a mi kedves akácaink, mert a fák olyan távoli ágak egymástól és elágazásuk oly ritka, hogy a levelek között mindenhol utat talál a napsugár. Érdekeségük mellett azonban igen sok gyakorlati hasznuk van az Eucalyptusoknak, ami rendkívül becsessé teszi őket. A legtöbb Eucalyptusfa kérgét cserzésre használják, magából a fából pedig a legkitűnőbb és legjözsebb ellentálló erős bútortekát, hajódeszkákat s kikötőgátakat készítenek. Egyik fajának leveleiből pedig a kitűnő illatú Eucalyptusolajat nyerik. Legfontosabb tulajdonságuk azonban az, hogy nagyon alkalmasak mocsaras talaj kiszáraitására, mivel felszívják a talaj sok egészségellenes alkotórészét és honosításuk révén már Európának is nem egy lakhatatlan, egészségtelen mocsárvidéke vált hasznavehetővé. (K. E. dr.)

Hétéves életmentő. A Vepeléti-út 7. számú házban, Bukir István bőrdobos pinceműhelyében játszadozott három kis gyermeke. Közben gyufát gyújtottak, eldobták, mire tüzet fogott a könnyen gyúló anyag és fojtó füst támadt. A legidősebb fiú, a hétéves *Pista*, nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem testvérkeit, akik közül az egyik őt, a másik kétesztendő, az ablakon keresztül kimentette. Egyiküknek sem történt semmi baja. A tüzet a tűzoltóság oltotta el.

Iszákosok szigete. Angliában már régóta dívik az a szokás, hogy az előkelőbb családok hozzátartozójukat, aki az iszákosság bűnébe és szenvedélyébe esett, gyógyítóintézetbe adják, ahol néhány évig marad szigorú felügyelet alatt. Ez a módszer azonban nem minden esetben válik be, mert vannak olyan megrögzött iszákosok, akik, ha kikerülnek a sanatóriumból, első dolguknak tartják, hogy ismét igyanak. A régi Oroszországban másként gondoskodtak az iszákosság gyógyításáról. Az ilyen betegségben szenvedőket a Ladoga-Valaam szigetére internálták. Főként a kereskedők küldték ide elzűllött fiaikat, hogy a világtól elszigetelve, papok gondozása és felügyelete alatt megjavuljanak. A papok igen szigorú felügyeletet gyakoroltak a szigeten. Hosszú kényszer-munkaidőt hoztak be s a munka igen nehéz volt. Az alkoholisták nem juthattak a szigeten egy korty szeszkes italhoz sem, még akkor sem, ha titokban pénzt vittek magukkal ideo. Aki a szigetet elhagyta, az bizonyosan kigyógyult át- os szenvedélyéből.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Bodzsár Gáspár, Öttömösről.)

2. Polló rejtvény.

— ári	— ári
— oltán	— amás
— lemér	— ilma
— ándor	— lmos
— amás	— ándor
— mre	

(Beküldte: Berger József, Füléről.)

3. Betűrejtvény.

J SS

(Beküldte: Sándor István, Szentetornyáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 4-ik számunkban közöljük.

A múlt évi 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Jelek lesznek a napban, holdban és csillagokban.**

2	9	4
7	5	3
6	1	8

2. Számrejtvény:

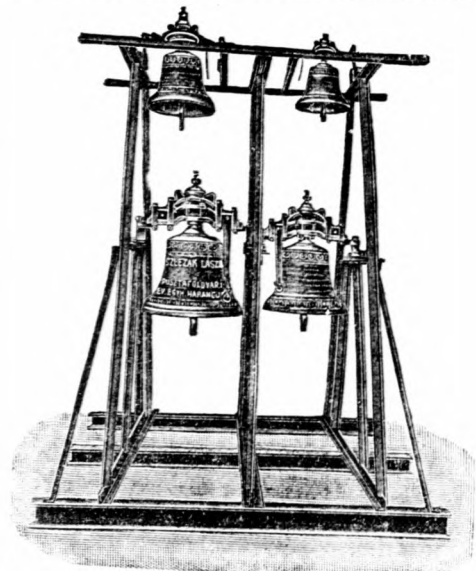
3. Rejtett nevek: **Poldi, Ágnes, Andor.**

Megejtették: Kurovszky Sándor, ifj. Nyerges Mihály, ifj. Spisák János, Taxács Rezső, Aranyos János, ifj. Magg Kálmán, Orbán Sándor, Tóth Gábor, ifj. Uj József, ifj. Oláh János, ifj. Oláh Jánosné, Ki német Jolán, Vörös Vince, Gömbös Ida és Kálmán, Lajkó Frigyes, Csala János, Flink György, Boros Mihály, Tóth György László, Szöllősi Ferenc, Kocsis István, Horváth József, Kónyi Pal, Ritter András, Szijartó Ferenc, ifj. Tars János.

Jutalomkönyvet nyertek: Tóth Gábor (Csákbéreny), Orbán Sándor (Budapest), Ritter András (Kaposvár), Kisnémet Jolán (Jászberény), Szöllősi Ferenc (Bihar-nagybajom)

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

Boldog újévet kíván
SZLEZÁK LÁSZLÓ
és közreműködői
Szlezák Ráfael és Menner István

harangércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI. KER., FRANGEPÁN-UTCA 77. SZÁM.
(Saját házában.) Telefon: 139-62.

A nyugati p. u.-tól induló BUR vasúti «Órház» megállóhely. A B. C. J. kocsiikkal.
Az 1900. évi párisi vilá g- és 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel kitüntette. Számos egyházi elismerőlevel.

A CENK BESZÉL

Írta: Péterfy Tamás.

REGÉNY AZ ERDÉLYI SZÁSZOK ÉLETÉBŐL.

A légyfogó.

Nagyot csattan valami a konyhában és az aprójszág repdesve szalad a csattanás irányába, be a konyhaajtón. Johán bácsi, rendes nevén Suller Janos szász gazda, épen a légyfogóját kezelte. Két kemény deszkalapot borsarok tart össze. A deszkák belső oldalára a bivalytej föléből rákent Johán bácsi. A legyek rágyültek a csalogató ételre, a pompás tejfőre, de pörüljáriak. Az öreg szász gazda óvatosan nyúlt a légyfogóhoz. Úgy állt a konyhaasztalon, mint egy nyitva felállított biblia. Aztán hátulról összeszorítva, becsapta Johán bácsi a deszkaszárnyakat. Összezúzott pár száz legyet egy csapásra. De nagyot csattan ám a két kemény bükkdeszkalap. A tömör kőfalak visszaverik a hangot és úgy hallatszik az udvaron, mintha egy nagyobb fajta pisztolyból lönének. A csibék, a kis kacsák nem riadnak meg a kemény hangtól, hanem ellenkezésképpen, épen erre várnak s minden öt-tízpercen szárnyalva rohannak be a konyhába, a csattanás eredményét fellakmározni. S ilyenkor az öreg ember mindég beszélt az aprójszágokhoz valámint.

— Na egyetek!... Fogtam megint bőven... Rossz az idő... Eső lesz... Ráérek nektek legyet fogni... Na egyetek, drága kis csibém!...

Mindezeket szászul mondja, de az apró szárnyasoknak ez mindegy. Épen olyan jól értik a szász beszédet, mint a magyart, vagy az oláhót. Csak a légyfogó csattanása a fő. Ez jelenti a finom légycegességét.

Amíg a szász gazda légyfogással tölti az idejét, közben a hámat is megvarrja jó szurkos lenfonállal, mert megbomlott az igás lovak farhámja és a takarékos szász gazdálkodó minden kicsiséggel nem fut a mesteremberhez. Közbe nyílik az utcaajtó. Csendesesen, nyikorgás nélkül tárul fel a kőfalba épített ajtószárny. Lassan behúzódik egy havasi juhászféle oláhember. Széttétekint a szász gazda udvarán. Hiszen itt minden udvar majdnem egyenlő. Az utcára pompás kőház, fehérre meszelve és a padlós ablakai közé cifra betűkkel felírva az építető neve, valamint a kedves nejenek is a neve és az évszám, amikor építették a házat. Magas kőkerítés van az utca felől. Beillenék valami kisszerű várudvarnak. Még be is fedték vöröscseréppel. A nagykapu nyílása mellett a kiskapu mélyed be a vastag kőfalba. Kemény fából készültek a kapuk, mint tatárjárás idején a várbeliek védett bejárói.

A kutyáktól nem fél a juhászeber. Kezében a nagy bot. Nem üt vele, csak hátra tartja és az idegen kutya tisztelettel adózik a jókora juhászbótnak. Érezi rajta a kutya szagot, az idegen büzt, tehát csahol, de illő távolságból. A légyfogó deszkák újra nagyot csattantak a konyhában. A baromifélék repülve rohannak a csattanás irányába az egész udvarról. S a légycegességére siető szárnyasokkal együtt bevonul a konyha nyitott aijtáján Pakulár Iliá, az öreg juhász is. Emlégeti az Isten nevét. Hosszadalmas mondókával köszön és a szász gazda, Johán bácsi, hallgatja véges-végig. Hiszen ráér most. Borús, nyári idő köszöntött be tegnap este. Brassó felett a nagy sziklahegy, a Cenk már tegnap reggel jelezte az esős időt. Kalapot tett a fejére fehér ködfelhőből.

A Cenk beszélni szokott annak, aki megérti. Jelzi az időt, a változásokat. Szelet, esőt, égháborút és az emberek hangulatát... Ma borús, ködös és hűvös a Cenk. Az emberek hidegek, burkoltak, zárkózottak. És mégis itt a Johán bácsi udvarán nem fog a vén Cenk jelzése. Hátul a köcsür kapujából kedves civódás hallatszik. A virágoskender száritják most és behordották a csürbe, mert nem jó a korán áztatott virágoskender száritás közben esővel megveretni. Attól elveszti a

hőféhér színét, pedig a külön kinyűtt virágoskendernek szebb a vászna, mint a tiszta lennek. Kétten hordják be a kenderkóró-kévéket: Margit, a Johán bácsi egyetlen leánya, akit Marcsen néven szólítanak és Juon, az oláh szolgalegény.

Két ellentét egymasmellett. A szász leány szőke, kék szemű. Az oláh legény barna, szénfeketehajú, ragyogó fekete szemű ifjú. Nem amolyan szegény, koldus legény, hanem jómódú oláh juhosgazda fia, aki tanulás céljából megy szolgálni a szászokhoz, mert nincs rászorulva az idegen szolgakenyérré. S az ifjak játszanak, enyelegnek egymással. A szász leány hideg, csendes, de azért neki sem foly vér helyett savófele az ereiben. A pajzánkodásra nagy a hajlandóság benne, hiszen nyílt virág, immár a második X-set tapossa. A szolgalegény katonaviselt fiú, nem bugris, havasi mokány. Látott más vidékeket is, amikor Bécsben katonáskodott.

A fiatalok igen derűs perceket töltenek a borús időben. Az oláh legény pajzánkodás közben épen megcsókolta a szőke szász leányt, amikor az öreg Iliá belépett a kapun. A vén juhásznak igen jó szemei vannak. Mindjárt meglátta a nyitott csürkapu mellett történeteket, hiszen a havason kilométerekre ellát a nyáj után. Úgy látszik, hogy meg vala elégedve azzal, amit látott, mert nem nézett oda. Nem zavarta a játékot. Beballagott a konyhába, ahol másodsor is nagyot csattant a légyfogó deszkája, az aprójszágok igaz öröme.

Közben a csürben is csattant valami. A szász leány nyakonlegyintette az oláh legényt a csók miatt, hanem az a csattanás nem volt igazi... Marcsen nevetett utána és a legény csak azért is össze-visszacsókolta a szász leány arcát, ahol érte s ahol a védekező kéz és könyök el nem takarta.

— Juon, ebből baj lesz! — figyelmeztette a legényt.
— Nem lehet! — biztatta a legény és úgy ragyogtak a fekete szemei, mintha fel akarná falni a szőke leányt. — Nem lehet baj, mert itt az apám... Megkéri a kezedet nekem... Ha akarod, édes?!...

Marcsen igen okos leány volt. Négy felsőosztályt járt az iskolában. Zongorázott, mint a szász ifjak szoktak. Tehát művelte leány, habár gazdálkodó a szülője és ő is segít a munkában, hanem most egyszerre cserbenhagyta a műveltsége...

Hallgatott és elpirult még jobban. Olyan volt, mint egy leszakítani való szőke-piros rózsza... Még a szemei is ragyogtak, lángoltak a hevülettől. Csak nézte a legényt, csukott ajkakkal, szólanul...

— Haragszol, Marcsen?... — kérdezte halkan a legény, mintha engesztelni akarná.

A szász leány nem szólt, csak a fejével intett, hogy nem haragszik.

— Akkor nincs semmi baj. Csak te ne haragudj...

— És az apám?... Az édesapám?... — kérdezte hirtelen a leány.

— Megbékül a saját kosztján, a maga kenyerén... Van neki elég, nekem nem kell belőle. Csak egyedül te kellesz, Marcsen... Rajtad kívül nem érdekel a világon semmi... senki... csak te...

Csodálatos világ, ahol a férfi udvarol a nőnek és a nő számol, hallgat, okoskodik, mesterkedik a szerelemben. Mert a férfi oláh és tüzes, keleti nép. A leány szász, hideg és számító nyugati nép. Nőde a szász leánynak sincs csepű (kenderkóc) a szíve helyén!... Hallgat és szeret...

Az öreg Iliá bácsi belépett a konyhába. A fiatalok közös akarattal egyszerre jöttek kihallgatni a leánykérést. Odalapultak a konyhaajtó mellé kívül és hallgatóztak, figyeittek minden szóra.

TRÉFÁK — VÁSÁR ÉS PIAC

Az ok.

Főnök: Uram, én önnek felmondom.
Hivatalnok: Miért? Hiszen én nem csináltam semmit?!
Főnök: Eppen azért!

Házastársak.

— Angyalom — szól a feleség a férjének — egy selyem-
blúzzal lepőlek meg karácsonyra.
— Nagyszerű! — mondja a férj — én meg az én aranyos
kis feleségemnek száz kubaszivart vettem!

Adós, fizess!

Zaklatja a lump költsékezőt a hitelezője:
— Ha nem fizeti meg a tartozását, bírósághoz fordul'ok.
— Azt hiszi — feleli a tréfás lump — hogy ott kifizetik?

Jaj!

— Samu bácsi, a Kóbi egy méter húsz centimétert ugrott!
— Helyből?
— Naná, vidékről!

Jellemző.

— Mi a különbség a rendes és a kóser vendéglő között?
— ??
— A rendes vendéglőben látom, hogy esznek és hallom,
hogy beszélnek. A kóser vendéglőben hallani, amint esznek és
látni, hogy beszélnek.

(Fővárosi árak december 23-án.)

Gabonárák. 75 kgr.-os tiszavidéki búza 104—105.000, egyéb 103—
104.000, 79 kgr.-os tiszavidéki búza 106—107.000, egyéb 105—106.000,
rozs 81—82.000, takarmányárpa 80—82.000, sörárpa 86—89.000, zab 93—
95.000, morzsolt tengeri 77—78.000, repce 215—225.000, korpa 49—49.500,
kőles 82.500—85.000, lóhere 5800—6600, lucerna, nagyarankamentes 6000—
6800, nagyarankás 5500—6200 K métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 5800—6400, kivételesen 6500—
7000, közép 4200—5400, gyenge 2700—3900 bika jobb 5200—6000, kivé-
telesen 6100—6600, gyengébb 3400—4900, bivaly 2700—4000, tehén jobb
4800—5700, kivételesen 5800—6400, gyenge 2700—4500, kicsontozni való
2500—2800, növedékek 3500—5000 K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű 11.200—11.700, közép 11.500—11.700, nehéz
11.800—12.200 K kilogrammonként élő súlyban.

Gyógynövények árai. A gyógynövények nagykereskedői árai
a budapesti gyógynövénybevalóknál a következők: pemetefű 600—800,
fehér mályvalevél 800—900, csalánlevél 600—800, maszlagicsevél 1200—1500,
belendeklevél 8000—9000, botzavirág 2300—3000, székfűvirág 600—800,
székfűvirág, rostált 1100—1800, pipacsvirág 7000—8000, ökörfarkkóró
6000—7000, csipkebogyó, magmentes 3000—4000, csipkebogyómag 250—
350, bodzabogyó 1500—2000, macskagyökönke 2500—3000, szappangyökér,
hámozott 2500—3500, szappangyökér, hámozatlan 1500—2500, koriánder-
mag 2500—3000, mustármag, fehér 1800—2000, mustármag, fekete 1900—
2100, angyarozs 5000—7000, kőrishogár 2800—3200, hársfavirág 8000—9500,
ezerjófű 2000—2200, borsómenta 2500—3500 K kilogrammonként.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

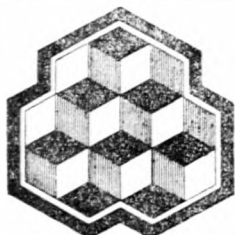
Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr.**

Hány kockát lát?

A megfejtő 25 százalék vásárlási
engedményben részesül.

Az összes hangszerek,
beszélőgépek és hang-
lemez újdonságok leg-
nagyobb választékban.

HANGSZER OTTHON
FEKETE MIHÁLY
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 9.

**CSALÁDI-ISKOLAI-
SZÍNHÁZI MOZIT
AKAR?-IRJON!
HATSCHK FARKAS MŰZSÉPÉST
IV. KÁROLY-KÖRÚT 26.**

Templom építését,

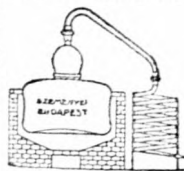
renoválását, tervezését a legszakoskerűben elvállalja

HOLLÓS PÁL templom-építész

Budapest, IX., Ráday-utca 45., I. em. 6.

Telefon: József 24—60.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfőz-
őket, mosóüstöket,
valamint tejgazdasági
eszközöket készít és
raktáron tart

Szemenyei Lajos
rézműves, ónozó és gép-
műhelye Budapest, IX.,
Remete-utca 34. szám.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítá-
sát és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú
golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-
fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű
golyós, sörétes töltények, löszerek.

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, for-
duljon bizalommal hozzám; minden első-
leg nélkül, szorosan a megállapított uta-
lakért éleli a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

BRILLIÁNSOKAT,

gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz
Székely Emil Király- Tel: József 105—35.
u. 51. (Teréz-templom m.)

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek
része. Ézüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és

tejgazdasági üstöket

stb. vörösrézből, első-
rendű kivitelben raktárról
szállít, központi és mező-
gazdasági szeszfőződéket
szakszerűen berendez.

Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50—12.

Dr. Héray Andor

«Ors. Földbirtokrendező Biróság» által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete
Gazdák
Biztosító
Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Necsek olvassuk, hanem terjesszük is a magyar
gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

ÚJ BARÁZDÁT
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP”-ot!

A magyar gazdák, földművesek és kisiparosok

☛ közkedvelt ☛

Uj Barázda Naptára 1924. évre ára 4000 K

Nagy Képes Regélő Naptára 1924. évre ára 4000 K

Nagy Képes Családi Naptára 1924. évre ára 4000 K

Nagy Képes Szent Család Naptára 1924. ára 4000 K

Falu Naptára 1924. évre ára 3000 K

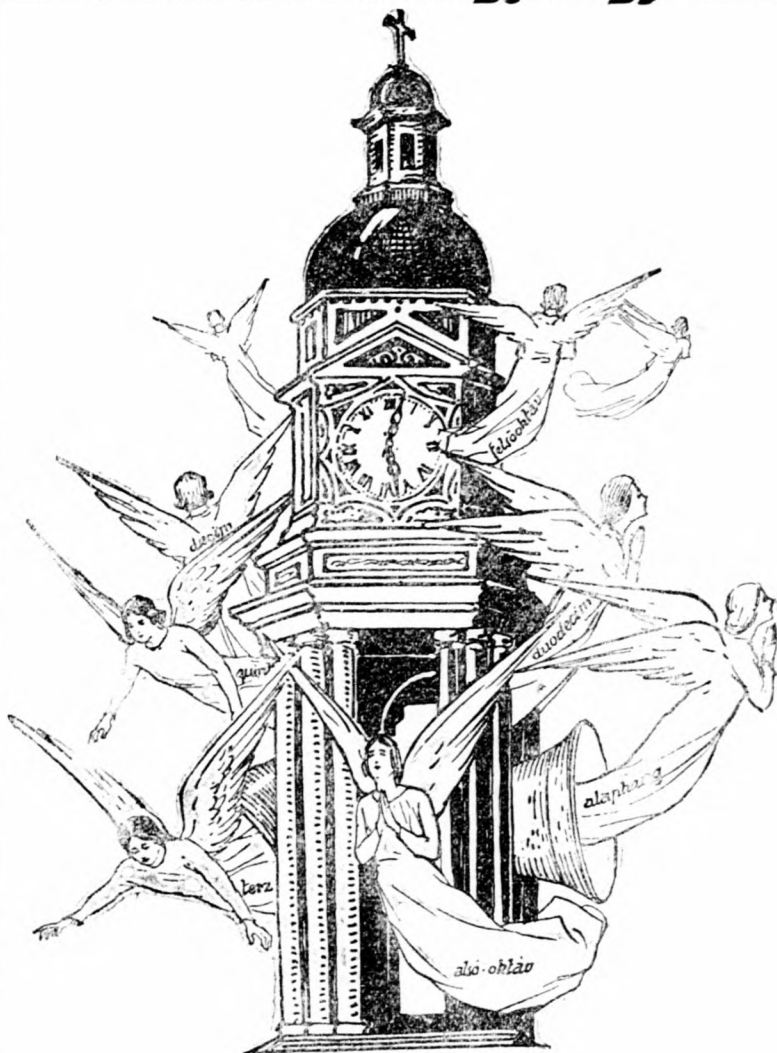
Vasárnap Naptára 1924. évre ára 3000 K

című naptáraiból már csak kevés példány kapható.

Siessen a bevásárlással, míg a készlet tart, nehogy naptáraink elfogytával selejtes ponyva-naptárt legyen kénytelen drága pénzen beszerezni.

Naptáraink kaphatók a lapárusítóknál és a «Hangya» boltokban és megrendelhetők a kiadóhivatalban is, Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Az Ecclesia harangjai így szólnak!

Kegyurak, egyházközségek, lelkesek és mindazok, akik a háború alatt elrekvirált harangok pótlásának kérdésével foglalkoznak, szakszerű útmutatást, tanácsot, nemkülönben a legjobb szavú harangot kaphatnak az

ECCLESIA

Egyházművészeti és Áruforgalmi R.-T.
által szervezett

HARANGMŰVEK R.-T.-nél.

Ezen vállalat másfélévi fennállása alatt Középeurópa egyik legnagyobb harangöntő telepét létesítette, amely kifogástalan felszerelésével eddig több mint ezer harangot szerelt fel, amelyek kifogástalan kiállításukkal, zengzetes és bámulatosan összhangzó hangjukkal hazai közönségünk osztatlan elismerését és megelégedését váltották ki mindenütt.

A vállalat jelszava: előzékenység, szigorú keresztény becsületesség, a harangok hangjának tisztasága és dallamossága.

Iroda: Budapest, IV., Irányi-utca 27.
Sürgőny cím: «Campana» Budapest.

Cím: HARANGMŰVEK R.-T. Budapest, IV., Irányi-utca 27. sz.

Mezőgazdasági osztálya:

Vidéki szövetkezeti tagjainak igen olcsó áron szállít kiváló minőségű zsák-, ponyva-, zsinag- és kötélárúkat, továbbá rézgálicot, szénkéneget, kénport, rézkénport, legjobb kivitelű igás- és luxulószerszámokat, gépszirokat, kocsikenőcsöket, tetítő- és fertőtlenítőanyagokat, az összes pincegazdasági cikkeket (boroshordók, csapok, dugók) stb. stb.

Ruházati és díszműárú- osztálya:

Szövetkezeteinknek mindenkor előnyös áron szállít kiváló jó, megbízható minőségű ruházati cikkeket, úgymint: vásznat, siffont, kartont, kanavászt, zefirt, szövetet, kész ruhákat, fehérneműket, kendőt, harisnyát, cérnát, pamutot, mindenféle rövid és díszműárúkat, továbbá elsőrendű, színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipőket. Mindezeket a tagok vidéki szövetkezeteinknél előnyösen megvásárolhatják.

HANGYA

FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET

Központja:

BUDAPEST, IX., KÖZRAKTÁR-UTCA 34. SZ.

TARTALÉKPÉNZEK

legelőnyösebben mint árúelőleg

vagy folyó-
számlabetétek a

„HANGYA“

Központnál
gyümölcsöztethetők.

Vetőmagosztálya:

Legmagasabb napi áron vásárol: lóherét, lucernát, bükkönymagot és egyéb gazdasági vetőmagvakat. Mintázott ajánlatok mennyiség és ár megjelöléssel kértnek. Ajánl superfoszfát műtrágyát a mindenkori legolcsóbb napiárban. A superfoszfát alkalmazása igen ajánlható, mert használatával többtermelés érhető el, ami a mai magas gabonaárak mellett nagyon kifizetődik.

Géposztálya:

Állandóan raktáron tart és szállítja az elismerten legjobb összes gazdasági kisgépeket, mint egy- és többvasú ekék, boronák, lókapák, szénagyűjtő-gereblyék, fűkaszálók, járgányok, tisztítórosták, konkolyozók, szecska- és répvágók, morzsolók, darálók, szőlészeti- és borászati gépek. Ajánlatot ad motoros- és gőzcséplőkészletekre, malomberendezési és bármily más gazdasági, gépi berendezésre *Vetőgépeket a legjutányosabb áron tud szállítani, teljes szavatossággal.* A gazdaközönség részére több száz vidéki Hangya szövetkezetenél fiókraktárt tart. — *Megrendeléseket az összes szövetkezeteink is elfogadnak.*

Gépalkatrészek állandóan raktáron!!